

CONCETTA LA MAZZA

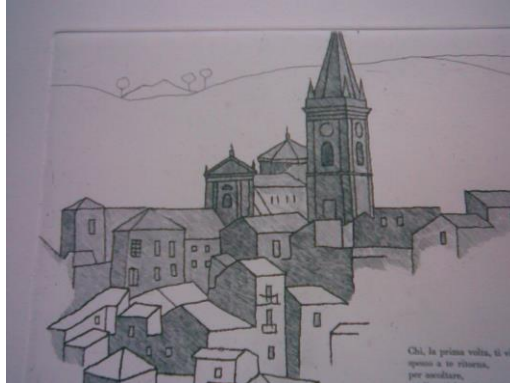
Yvága hovy rapykuéri

Tekopy tee ojehechakuaa'ỹva

Concetta La Mazza heñóikuri táva Novara di Sicilia-pe ary 1936-pe, ha'éva Domenico La Mazza ha Teresa Correnti rajy ypykue. Ary 1950 jave, ohasa rire peteî periodo hasýva "confianza" itia materna-pe, omoirû ituvakuéra ndive Domodossola-pe, oikohápe gueteri oñondive iména Giuseppe ndive. Oguereko mbohapy mitã: Armando, Luciano ha Daniela. Nda'aréi oike iñakãme pe deseo abrumador imandu'ávo imitãme Novara-pe ha péina heñói ko diario íntimo, personal, pero henyhẽva anécdota ha referencia tekoha upe época-pe: táva, okaháre, tavayguakuéra, jepokuaa, umi tradición upe territoriopegua umi año iñyptũvape pe Segunda Guerra Mundial-pe.

Pe energía primordial jehai rehegua

Concetta michĩmi oñekonfia itiokuérape ha ojeobliga ndoipotáigui oiko hağua Castrangia-pe peteĩ hovel mombyry távagui ha ikompañerokuéragui. Péicha oguata Vía Crucis personal soledad-pe umi ary hasývape ñorairõ ñembyahýi, ignorancia upe época, supersticiones ha maltrato. Ñorairõ rire pe emigración inevitable ha pe naturalmente hasýva oñepyrũ norte gotyo.

Opa ko'ã mba'e oñemombe'u peteĩ mitãkuña'i jesareko rupive ovisita jeýva umi fase okakuaa hague imandu'ápe ha, sorprendente frescura ha peteĩ sutil rosca de ironía reheve, ome'ëva ñandéve pe placer ñamoñe'ëvo -ipahápe- peteĩ tembiasakue emblemático ñande comunidad familiar rehegua, ikatúva ñanemomýi pypuku ha ha'éva peteĩ teĩ ñande mba'e.

Ko novela mbykymi Concetta La Mazza, jehai osubverti opavave regla ha ojevy umi origen-pe, isāsóva mba'eveichagua esquematismo formal-gui, omotenondéva vitalidad interna arcano, oiko chugui peteĩ ysyry pochy oityvyróva opa mba'e, ha'e ama torrencial ánga rehegua.

Umi figura umi tío, Antonia ha Michele, mandu'arã, péicha avei Novara ra'anga opyta tesaráipe, generosa, envolvente ha dulce ha'eháicha asy ha asy.

Ipahápe, hasy transición adolescencia-pe oiko jave pe irreparable, pero michĩmi Concetta noñeme'ëi trágico destino-pe, gracias ipy'aguasu ha esperanza inquebrantable tenonderãme, gracias hesa ikatúva omaña... yvága rapykuéri hovy!

NINO BELVEDERE

“Chéve guarã oñepyrũ pe prueba. Oiméne ára haku, oñepyrũ verano 1938, areko dos años ha che tia ou chegaraha. Peteĩ vosa de tela-pe omoĩ peteĩ blusa ha mokõi par de bragas, upéi ndoikuaái opa mba’e asẽ che rógagui. Che ningo michĩeterei ha ndaikatúi ahechakuaa upe árape oñepyrũtaha che Vía Crucis”.

Yvága hovy rapykuéri

Moakãha peteïha - Túva róga

Ko'áğa ha'e peteï ruina tuja ndojeikovéimava, oñeasfixia telaraña ryru ha oisu'úva umi polilla ha katu, ymaite guive, Novara-pe, peteï táva opytáva peteï fortaleza majestuosa guýpe yvyty Messina-pe, peteï callejón distrito Engia-pe oïkuri peteï óga hi'aguïva pe ykua. Pe okẽ renondegua ojeabri peteï escalera interna-pe ohóva primer piso-pe oïháme peteï koty michïva orekóva peteï tablón yvyrágui: ha'e pe koty. Rejupi ha upépe oï kosina, ikatúramo rehenói upéicha. Peteï eskínape oï peteï ita ryru oñemyendyhápe tata ha peteï trípode de hierro ojeporúva oñemoï hağua pe pasta ryru. Henondépe, oñemoïva pared-pe, morotï pitch-icha, peteï pala yvyrágui ojejapóva, mokõi tamiz, peteï michï ha peteï tuicháva, horno oñembojy haguã mbujape, ijkére peteï pecho medio podrido, peteï mesa, mokõi "furrizzi" ha oï raquíτικο apyka. Ipahápe oï peteï koty, orekóva peteï balcón

michĩva ojehecháva pe callejón-pe, upépe apenas oĩ espacio peteĩ tupa peteĩme ñuarã. Upe yvykua ha'e pe rréino oikohápe pe abuelo, viudo 1934. Ojejapo kuri peteĩ letrina itaguigua orekóva peteĩ tapa yvyrágui ojejapóva escalera guýpe. Ndaipórigui alcantarillado, ko ipahaguéva oiméne oservi omboguejy haguã pe mba'e hyakuã asýva ojepoi va'ekue. Naturalmente pe óga ndorekói y ha electricidad, comodidad ni umi barón ndorekóiva umi árape. Ijykére oĩ peteĩ okẽ yvyrágui ojejapóva ha ohóva pe granja-pe oñemoĩhápe umi ryguasu yvyra ári.

Ko esquina-pe, okápe ko mundo-gui, che sy, ha'éva costurera, oiko oñondive che abuelo ndive, mokõi joyke'y ha peteĩ hermana, opavave itujavéva chugui, omenda ha oiko avei Novara-pe. Che sy ha'e rubio, ipire hũ, ikangyeteri, oreko rasgo delicadoiterei ha pe ojehechakuaavéva hova rehe, morotĩ kambyicha, ha'e mokõi hesa hovy tuicháva, haimete siempre okyhyje ha oñembyasy. Oiméne isy ñemano sapy'a, orekórõ guare veinticuatro año, ha'e pe mba'e omoñepyrũva'ekue ifragilidad física ha moral.

Unos años che abuela omano rire, che sy, gracias peteĩ hembireko intervención rupive, oikuaa iPríncipe Encantador-pe. Che ru ha'e peteĩ familia noble Badiavecchia-gua, omotenondéva peteĩ taberna orekóva tabacono ha tembi'u. Ha'ékuri peteĩ familia omba'apo hatáva, ha che ru ha'e, opa mba'e oje'eháicha, peteĩ kuimba'e iporãitereíva, ijyvate, iñypytũva, ojerovia ijehe ha emprendedor. Ha'e oiko peteĩ aldea mombyry pe távagui: ikatu oñuahẽ upépe yvýre, peteĩ ritmo porãme, media hora-pe. Itúva ogueraha carbón. Pe sy ha'e peteĩ kuña dinámica, pyhareve oho Novara-pe pe mula reheve ojogua hağua umi mba'erepy oñeme'ẽva upe tendápe: tabaco, juky ha comestibles. Akóinte oñemonde porãiterei ijajúrare peteĩ chal morotĩ tuicháva, ha ojogua voi pe diário oikuaa hağua umi kliéntepe. Ha'e pe tenda añoite pe aldea-pe ha ndaipóri ofaltáva tekoporã upe ógape, jepémo oĩ ocho juru oñemongaru haguã.

Ka'aru pyte oipytyvõ ostentasiamente umi cliente ko'ága oka'úvape -ha ikartera- odiluívo pe víno gaseosa colorada reheve. Umi mitã ndaha'úi siémpre oheredáva ituvakuéra rembiapo, che ru oaprende kuri pe oficio de zapatero. Oiko rire peteĩ compromiso ipukúva unos meses, che ru ha che sy, omenda rire, oho ojapo imborayhu nido pe óga hi'aguíva pe fuente-gui distrito Engia-pe. Nueve mese rire exactamente aghuahẽ ko mundo-pe ha, peteĩ costumbre sagrada sur-gua he'iháicha, ajagarra che abuela paterna réra, Concetta. Jepe che eda tierno che pire morotĩ ha arrugado, akóinte cherasẽ. Ndroguerekóigui pesebre, che abuelo ojeobliga che cuna haña ijyva ári ára pukukue, ha pyhare ake pe tupa guasúpe che ru ha che sy ndive. Opa mba'e oje'éva rupive che ivaieterei ha ndagueropu'akái. Unos kuánto mése haguépe, ohechávo sa'iha pe traváho upe paíspe, che ru odesidi oho omba'apo Cerdeñape. Ohóvo ambue íslape oheja isýpe pe mitã hasẽva ha ambue tekove opyrũva isy ryepýpe.

When I was twenty months old my sister Rosa was born. Her name was her maternal grandmother's. Unlike Concetta, Rosa - again according to my mother - was beautiful, white and pink in complexion, brown hair framing a harmonious face embellished with two beautiful blue eyes: a flower, like her name! So much so that when my mother went to the fountain to get water with Rosa in her arms, her friends asked her how it was possible to give birth to two completely different daughters. .foar,i,18 - Chista ccà, Rusina, yes you billicchia, but the other...- .foar,p,16 This one, Rosina, yes she is beautiful, but the other... they said with a grimace of the lips the friends. Meanwhile, in this situation I continued to be restless, as if I sensed the premonition of my ordeal, which, thank God, was endured, even if not with resignation.

To tell the rest of the story, first, I must introduce you to my aunt Antonia, in short, .foar,i,18 zì 'Ntuoia. .foar, p, 16 she was my mother's older sister, there was a seventeen year difference between the two. She was a short, plump woman, with dirty hair that fell into her eyes. Her neglected face

looked older than she was and there was only so much humiliation in her blank gaze. At twenty, at that time marriageable age, she married her first cousin, who had just returned from work in the Sempione tunnel, who had been widowed and had a three-year-old son. This man, my uncle Michele, .foar,i,18 uncle Micheri, .foar,p,16 was a short man and looked like the plebeian copy of King Vittorio Emanuele III, he lived in a house he owned in a very characteristic street of the town for the steps almost two meters wide. It was a beautiful house. On the ground floor there was the carpenter's shop with a large central counter with a vice, two wall cabinets where he kept rasps, chisels, gimlets, gouges and augers, a lathe to round the feet of the tables he built, a grinding wheel which served to sharpen planes and blades, a wood-burning stove with a saucepan to liquefy the glue, boards stacked everywhere, a few saws attached to the wall, some lucky charms such as horseshoes, goat horns and turtle skins, in short, one of those places that now they belong only to the world of memories.

Peteĩ escalera yvyrágui ojejapóva ogueraha primer piso-pe, oĩháme mokõi koty tuichaitereíva baldosa cerámica reheve, peteĩ lujo umi árape, peteĩ aparador che tio ojavova'ekue, peteĩ sofá, peteĩ mesa ha unos kuánto apyka ojejapóva rafia reheve, peteĩ especie de sogá verdura rehegua. Pe balcón michĩvagui ojehecháva tape rehe Agosto Mbytépe, ojupívo pe procesión de la Asunción Abadía gotyo, ikatu ojepoko ipo reheve pe Madonna akã oñekoronava'ekuére. Mokõiha piso guive katu ikatu ojehecha Rocca Salvatesta ha henondépe, peteĩ grieta rupive umi óga apytépe, ikatu ojehecha pe paisaje iporãitereíva umi yvyty mbeguekatúpe ojepysóva ambue gotyo, yvága hovy rapykuéri, reguahẽ meve yguasúpe moõpa, especialmente umi ára primavera ro'ysãme ndaipóri jave niebla, ikatu ojehecha Vulcano horizonte rembe'ýpe ha upéi Lipari, Stromboli ha opa ambue isla: peteĩ espectáculo natural, peteĩ postal multicolor omimbipáva.

Ambue escalera ojupi primer piso-pe, oĩhápe cocina ha koty, peteĩha tuichaitereíva oreko horno yvyrágui mbujape ha estufa de carbón fundido

oñembojy haguã. Katuete ha'e peteĩ óga iporãitereíva, aparte pe inconveniente cocina-pe ndorekóiva lavabo orekóva desagüe ojejapo haġua umi tembiapo iñimportantevéva ógape. Upe tiémpope oĩ gueteri mba'e porã ikatúva oñepensa. Añetehápe, y ojeipe'a fuente pública-gui peteĩ tolva de zinc-pe ha upéi ojequeraha mokõiha piso-pe oñeñohêhápe peteĩ cuenca de terracota tuichávape ojejohéi haguã umi plato. Ndaipórigui desagüe pe lavabo-pe, pe y oúva lavabo-gui ojequeru jey planta baja-pe ha oñemombo inodoro-pe. Peteĩ kuñáme ġuarã ha'e peteĩ tembiapo ikane'õitereíva. Pe condición servil ha humillante, opa yvypóra aguante límite peve, ohupyty ijyvatevéva cena hora-pe, tia Antonia, omomba'eguasúgui iménape, ho'uva'erã pe plato-gui ha'e okaru haguégui upe mboyve, ha, ikatu, pe padrino he'i jey peteĩ mba'énte, ha katu ndarekói mandu'a hesakãva ko mba'ére.

Tío Michele ha'e peteĩ kuimba'e iñyipyty ha ipy'aju, omba'apo hatãva itavyháicha, oguereko peteĩ mazo de piedra arenisca peteĩ korasõ rangue. Araka'eve ndahecháiva hesápe peteĩ tesape'a ternura térã poriahuvereko ambuekuéra rehe. Oñongatu itia hógape oñangareko haġua ita'ýrare, ombosako'iva'erã chupe tembi'u, oactua hembiguáiicha ha akóinte he'i si, si, si. Ndaikatúi ni omaña pe balcón gotyo ndaupéichairamo oĩta apañuãi, haimete káda ka'aru omba'apo rire oho taberna-pe iñamigokuéra ndive hoy'u haġua.

Ojevy hógape oñemondýi, oñemongy'a sudor-pe ha apytu'ũ hyakuã asýva reheve, ndaikatúi oĩ hi'aguĩ chugui. Upéva rangue, che tia, pe aceite resape ykére, oha'arõ chupe pyhare pyte peve okaru'ýre jepe. Pe rréi michíva ou jeývo -heta jey ndorekói ni mbarete ojupi haġua umi escalera-pe- ikane'õgui ojeheja rei pe banco de trabajo polvoriento-pe ha opyta upépe pyhare pukukue oñemo'ã haġua. Tia Antonia, jepe opa mba'e, ojaho'i chupe peteĩ abrigo reheve ha mborayhúpe oguapy ijykére omaña haġua hese pyhareve peve. Upévare ohasa umi año ha, a cambio de hetaiterei devoción, ndaikatúi ni oho ovisita ipehẽnguekuérape ani haġua oiko umi escena. Ha'e,

envidioso, michĩ ha dominante, oho ojogua chupe hilo de maldito, peine, clips de pelo ha ambue mba'e, ani haġua osẽ hógagui. Oñeinvitávo chupekuéra peteĩ ceremonia de boda-pe, tio Michele ndojevyĩ hógape último momento peve ha tia Antonia ndaikatúi oho ha'eño umi pariente ohupyty peve oheka iménape. Sapy'a py'a ohupyty hikuái okonvense haġua chupe, ambue jey oġuahẽ itiempoitépe ha katu upéi, fiesta mbytépe, okañy ha tia Antonia, decepcionado ha ñembyasy, ohojey hógape opavave decepcionado. Ohasávo pe tiempo, ombyaty py'aro ha ñembyasy, ndaikatúi o'ventila avavéndi ha'égui aislado, ha ha'e presa iñakārasy ha hatĩ rasy vaiete otorturáva chupe heta semana pukukue.

Peteĩ ára peteĩ vecino, iporãiterei ha ipy'aporãva, ohenói tio Michele-pe ha ojahéi chupe opa mba'e vai ojapova'ekue hambirekópe ohasa asy haguére: - Retĩva'erã - osapukái chupe - ojapo haġua peteĩ kuña ohasa asy upéicha... Antonia oikotevẽ ehupyty aire, natekotevẽi resepara chupe hógape, osẽva'erã, oho misa-pe, oho parientekuéra rendápe, opavave cristiano ojapoháicha. Opa mba'e ári, tekotevẽ oho oguata, upéicha añoite ohóta iñakārasy... - pe vecina opyta mbykymi, upéi osegi he'i: - mbovyve peteĩ aravo'i ko'águi, oguata peteĩ mula rapére, ore oguereko yvy ha óga michĩmi modestoiterei orekóva cocina techo guýpe ha ambue koty húmedo'imi ikatúva ojeporu koty ramo verano-pe. Ko yvype oĩ avellana ka'avo, ígo, mandarina, medlar, parral, zizzole, manzana, pera, oliva, mbykyhápe, opa mba'e porã oúva Ñandejáragui.

As you know, after my brother's death, I have to look after my aunt and I can no longer take care of the countryside, which is why I thought of selling it. Why don't you buy it? This way your wife would have the opportunity to breathe good air... Initially Uncle Michele was hesitant about her but then he went to visit her and was also convinced to buy her. In a short time the contract was stipulated and the property became his. Thus, the lookalike of Vittorio Emanuele III, increasingly shrewd and treacherous, proposed to aunt Antonia: - you will learn to pick figs and let them dry. When you have to

wash clothes you will go down to the river and get the water needed for drinking and cooking by digging a hole in the sand to purify it. - we could retire to live in the countryside: I will work as a carpenter for the families who live in the nearby hamlets of San Basilio, Vallancazza, Badiavecchia and Piano Vigna. It will be uncomfortable in winter when the river swells with water but I will overcome this obstacle. You, on the other hand, will be able to enjoy the countryside. With her gaze lowered, Aunt Antonia, once again, did as she was ordered: .foar, i, 18-Cuomu tu voi, eu fazzu.- .foar, p, 16 As you want, I do, she obediently replied the poor girl .

Moakãha mokõiha - Osẽ ko yvóragui

Oñepyrũvo primavera 1936, mitãkuña mboriahu ha itio Micheri ova Castrangia-pe, okaháre, ysyry rugua ypýpe. Opáichagua aldea Badiavecchia, San Basilio ha Vallancazza-pe ojeipyso ñe'ê oîha gueteri disponible ha gente ohenói ichupe tembiapo rehe. Upe árape oĩkuri jepokuaa, ikatu ramo jepe ha'ete iñextraño ko'ága, oikotevẽ jave hikuái peteĩ mesa, peteĩ ventána, peteĩ okẽ térã peteĩ armario, ohenói pe carpintero-pe ha oguerohory chupe hógape: oimprovisa chupe peteĩ banco de trabajo ha ojapo hikuái yvyra oñeikotevẽva disponible. Tío Michele ogueru umi tembiporu ha opyta upe tendápe ojejapopa peve tembiapo.

They called him to cut down a tree and left it to dry for a couple of years. The tree trunk was then mounted on a wall. The carpenter held the saw from above and an assistant below: .foar,i,18 "Serra serra mastro dascio who dumè fagimmo a cascía" .foar,p,16 (Saw saw or great master that tomorrow we will make the chest).

Pe yvyra rogue oñemoĩ peteĩ murálla ári. Peteĩ sierra tuichaitereíva rupive ohupyty hikuái umi tabla ha ko'áva rupive omopu'ã ventanilla, tupa ha armario. Ko tembiapo ojapo hagua opu'ã 4 aravo jave ha osẽ ibolsa ha aguja reheve. Oñuahẽvo hógape, umi kliénte oikuave'ẽ chupe kamby pyahu cebolla ha peteĩ pan pehẽngue reheve. Asajepyte jave peteĩ pláto pasta ha peteĩ kesu pehẽngue. Ka'arupytũvo nomba'apovéima ha ome'ẽ hikuái

chupe mbujape ojejapóva ógape primer depósito ramo opaga mboyve pe factura domingo Novara-pe.

Ohasa mbovymi ary ha ita'ýra, Turillu, okakuaa ha ontende de primera mano noñeha'áiha, mba'eve ko yvy ape ári, ohasa hekove pukukue aislado okaháre. Ha'e oaprende kuri itúva oficio péro oñeespecialisase ha oiko chugui ebanista. Oconseguí okonvense itúvape omondo haguã ichupe peteĩ tavaguasúpe oíhápe posibilidad oaprende haguã upe arte. Ova Catania-pe ha mokõi ary rire aprendizaje ikatupyryeterei, oñeñandu oĩmaha ojapo haguã upe tembiapo, ha ko'ágã orekógui diecinueve ary oimo'ã oñuahẽmaha ára omoñepyrũ haña peteĩ familia imba'éva. Heta añorema oikuaa peteĩ ovecharerekua rajy ha odesidi omenda ha katu oho itio Micheri rembipota rehe oipotáva'ekue ita'ýra omenda peteĩ kuña icasta-pegua rehe. Umi árape, ojeguerovia'ýva, ha katu péicha ha'e: peteĩ artesano-pe ñuarã omenda peteĩ pastor rajy rehe ha'e peteĩ fuente tuicha deshonra. Tuicha conflicto oiko sapy'a túva ha ta'ýra apytépe oempujáva Turillu-pe ojeipe'a haña definitivamente itúva ha madrastra-gui. Hogaygua pyahu ndive oheja tetã ha ova Como-pe ha upépe ohupyty heta fortuna hembiapo rupive.

Umi tio ndorekói mitã, upévare, Turillu oho haguére, opyta definitivamente ha'eño. Pe tapicha ohasa asyvéva ko aislamiento-gui ha'e tia Antonia ohasáva ára pukukue oñe'ẽvo umi guyra, mosquito ha ñati'ũ otyryryva ijerére ndive. Upe itakua okaháre ndoguerekói pa'ũ oñe'ẽ haña avavéndi. Umi fiesta importante ocasión-pe añoite ha'eháicha Navidad, Semana Santa térã fiesta de la Madonna Assunta agosto mbytépe ikatu oho távape ovisita haña che sýpe. Peteĩva ko'ã visita aja, are guivéma oñedenuncia rire ikondición rehe, opropone iñermánape: - Che querida Teresa, ahechakuaa hetaiterei mba'e reguerekoha reñembohováí haña mokõi mitãkuña'íre, ekonfia chéve Concetta upéicha reime haña sãsõve reñeme'ẽ haña pe michímíme. Agueraha chupe okaháre iporãvehápe pe aire ha ajapóta chupe iporãva - Che sy iñepyrũmbýpe noĩri segura ha katu

upéi, jepiveguáicha, oñeme'ẽvo chupe icarácter fácilmente condicionado, iñermána insistencia apresiona rire ha'e omoneĩ.

Chéve ñuarã oñepyrũ pe jehasa'asy. Oiméne ára haku, oñepyrũ verano 1938, areko dos años ha che tia ou chegueraha. Peteĩ vosa de tela-pe amoĩ peteĩ blusa, mokõi par de bragas ha ndaikuaái opa mba'e asẽ che rógagui. Che michĩeterei ha ndaikatúi ahechakuaa che Vía Crucis oñepyrũtaha upe árape. Rosegui pe mula rape media hora rire peve térã ikatu hetave peve roñuahẽ ko tenda ha'eñoitépe pe téra ndaha'éiva tranquilizadoriterei Castrangia (Cassandra!) reheve haimete ha'ete ku ropredikáva desgracia, en pocas palabras pe téra ha'éma peteĩ plan entero, jepe Ndaikatúikuri ahechakuaa upe jave. Pe ména iñepyrũrã cheguero hory porã, pe tia sapy'a py'a ojogua chéve unos kuánto dulce agana haña che gusta ha chemoirũvo Novara-pe avisa haña che sýpe akóinte he'i chéve insistentemente ndajevyiva'erãha che rógape ha katu iporãve akakuaa hendive ha'eño ha ha'étaha che sy. Ndaikatúi ajapo mba'eve ndaha'éirõ cheñe'ẽrendu.

Meanwhile, my father returned from Sardinia, stayed just a week, enough to get my mother pregnant, and left again. It was 1939 and the following year Antonietta was born. I still vaguely remember that my aunt Antonia took me to Novara to see my mother and I saw my sister for the first time. I wanted to stay at home to cuddle little Antonietta but my aunt, more and more in control of my life, as rigid as a soldier, told me: .foar,i,18 - Turnemmu at home, I'll make you a beautiful causitta - .foar ,p,16 (Let's go home, I'll make you a nice doll).

Roñuahẽvo pe choza-pe omoĩ peteĩ "causitta" relleno orekóva hesa pytã oñepinta ha oporomondýiva che poguýpe. Che akyhyje. Ha'ékuri peteĩ periodo akóinte cherasẽhápe ahase jeýgui Novara-pe che abuelo ha che sy rendápe ha katu ndaipóri mba'éichapa akonvense haña tio Antonia-pe: ikorasõ ojepetrifica ha ohendu'ỹ che opa reclamo-pe. Mbohapy áño iñepyrũme heta tiempo rohasa pe óga okaháre Castrangia-pe, ndaipórihápe

peteĩ ánga oikovéva, sa'i ojehecha umi ohóva vacacion-pe umi óga isarambipávape.

Domingo-pe roho pe aldea-pe ha avisita che sýpe, che hermana michĩ ha che abuelo materno-pe. Abuelo ha'eva'ekue peteĩ kuimba'e iporãva bigote reheve. Ogueraha hendive peteĩ ryguasu rupi'a sapy'ánte ohetũva. Ro'y jave chegueraha ijao guýpe ha chegueraha plaza-pe ajogua haguã dulce ha aproba haguã víno taberna "Sciancaditta" tasyo ári. Ka'aru rojevỹ Castrangia-pe.

Oĩ ka'aru pe tio oho oensaya banda ndive, upépe ombopu trombón, upéi opyta hoy'u taberna-pe ha ojevỹ okaháre kyre'ỹme. 500 metros Castrangia-gui oñepyrũ ohenói "Concettina, 'ntoia...". Upe aja, hógape, pe tia ombosako'íkuri pe olla de barro ombopiro'y haġua pe y oĩva trípode ári. Ococina mbytépe oreko peteĩ cuchara y hykúva oñeñohẽva, oiméne odispone haġua pe víno. Peteĩ sartén de hierro-pe che tia ombosako'i pe cebolla tomate ndive o'sazonávo pe pasta. Pe cebolla noñembojyporãi ha chembohóta. "Ekaru, ndaupéichairamo ajagarráta pe correa ha ame'ëta ndéve umi tete...".

In those days a woman of Venetian origin was the midwife of San Basilio. When the river was in flood in winter, uncle Michele carried her on his shoulder .foar,i,18 (a ciancalea) .foar,p,16 for purchases at the pharmacy in Novara. She stopped at home and said "Antonia, give her a shawl, it's cold". You poor aunt, I don't know if you understood that you were Michele's lover.

Ko'áġa areko cinco año, añemomombyrýma okaháre, añe'ẽ'ỹre avavéndi oiko chehegui peteĩ mymba ka'aguyicha. Che ningo atĩ opavavégui. Rohórõ guare Novara-pe akañy akyhyjégui tapichakuéragui. Umi vecino ohechakuaa ko transformación ha upévare oconseja che tiokuérape chemondo haġua jardín de infantes-pe. Afortunadamente umi tio oĩkuri convencido. Upévare peteĩ pyhareve che tia omondo che tio Michele-pe

ojogua haĝua chéve peteĩ galleta ha omoĩ pe canasta de paja morotĩme ome'ẽva'ekue chéve che abuela paterna. Pe galleta ndive omoĩ peteĩ óvulo pyahu. Ha'e chemoirũ pe guardería-pe opytáva pe abadía aldea ypýpe. Pe monja oipe'ávo pe okẽ cheguero hory haĝua, añepyrũ asapukái. Kyhyjégui amombo pe canasta yvýpe, pe óvulo oñembyai ha oheja ky'a opaite yvýpe. Che tia chekastiga cheinupã porãvo ha chegueraha jey che rógape. Upévare che primer día de jardín de infantes oiko avei che último día.

Oiko, cuatro año guive, che tio he'íta: - Concettina, tereho Novara-pe ha egueru chéve carmieri (tranquilizador) akãrasýgui. Añani pe mula rape rupi peteĩ hurón-icha, ahasa distrito Greco rupi, sapy'ánte apyta pe fuente-pe ambogue haĝua che y'uhéi, ha aĝuahẽ farmacia "du Surcittu"-pe. Ha'e, pe farmacéutico, oñesorprende ha he'i iñamigokuérape mbykymi rire aha ha ajutaha Novara-pe rayo-icha. Arekópe cinco año chegueraha Barcelona-pe che pariente mombyry. Upépe ahecha ha ahendu tuicha sorpresa reheve primera vez... pe radio! Avei roho peteĩ tenda rojogua haĝua peteĩ téla pehẽngue orekóva guisante. Pe asistente de ventas opropone: - Avei ojogua pe sombrero ha pe pañuelo morotĩ. Ipahápe oñekonvense hikuái ha pe asistente tenda ome'ẽ mokõi restos gratis satén hovy omimbipáva ha hovy sa'yju. Ambue árape rogueraha umi tela che sýpe oĵapova'ekue umi ao mbovy ára rire. Domingo-kuérape añeñandu umi marqués ha barón Novara-gua rajykuéraicha.

Ro'y 1941-pe, ñorairõ mbytépe, che ru, omohu'ã rire hembiaipo Cerdeña-pe, odesidi peteĩ iñamigo ndive oheka ifortuna peteĩ táva norte gotyo ha oiko oñepyrũ jeývo hembiaipo tuja zapatero ramo. Oĩkuri pe temiandu pe aire-pe che sy oñemoirũseha che ru ndive ha chemoñeñandu vaieterei ko mba'ére, ha upévare peteĩ ára atyryry itupao guýpe, añemonde ha ahecha umi mokõi grano de arroz, futuro pezón orekóva sarna porque che tia araka'eve ndachejohéi. Ha'ekuéra violentamente oipe'a chehegui umíva. Chemandu'a ahecha hague tuguy ajeherida haguére. Amoĩ jey pe kamisa de lona oñeikotevẽva ára ha pyhare, upéi pe ao, ha avave ndohechakuaái.

Before leaving, the mother tried to leave the grandfather's house in order, as the poor guy was left alone. She thought about putting in electric lights, at that time the prerogative of the lords. Before she used "u lusu" to oil. Uncle Michele was disturbed by this: a few days later he called the electrician in turn and had him also install the light in his house, so when I went to the village I too enjoyed a little light on the steep wooden stairs. When I had to go to the toilet .foar,i,18 (in latrea), .foar,p,16 basically a simple hole that was on the ground floor behind his laboratory, there were always coffins stacked next to it, which the uncle built to be ready in case of request.

On the morning of March 1st 1942, dressed in blue satin with light blue sleeves, together with my uncle and grandfather Tore, I accompanied my mother and her little sisters to the post office in Piazza di San Sebastiano, that is, yes, to the bus, which would take them to at the Vigliatore railway station. Her 4-year-old sister Rosa didn't want to come up and her uncle, to convince her, said to her: .foar, i, 18-if you don't come up you'll get two feet-.foar, p, 16 (I'll fart you twice) .

Che, pe tuichavéva, che tia influenciado, ndahejái ha apyta Novara-pe. Ndaikatúi aheja cherasẽ. Aheka consuelo che abuelo poguýpe. Ha'e avei opyta ha'eño ha upe árape ñuarã apyta hendive aime haña hendive. Veinte día rupi oñuahẽ pe primera carta oúva pe sygui omombe'úva pe viaje osẽ porã hague. Papa ojuhúkuri chupe peteĩ apartamento iporãva oguerékova y hógape ha peteĩ estufa de gas, peteĩ mba'e pyahu chupe ñuarã. Omotenondévo pe tembiasakue, pe ára oñuahẽ rire ohenói peteĩ peluquero-pe pe ógape ome'ẽ haña chupe peteĩ corte de pelo de moda. Pe tava'ípe haimete opavave kuña omonde iñakãrague puku peteĩ tupe reheve. En pocas palabras, che sy ovy'a ha ovy'a primera vez hekovépe. Opávo pe tembiasakue ha'e che rekomenda itia-pe. Ha'e katuete noñeimaginaiva'ekue che jehasa'asy Castrangia-pe.

Pe ára roho rire, tia Antonia chegueraha jey okaháre ha he'i iménape ojogua haġua chéve pe aranduka primer grado-pegua chembo'e haġua mba'éichapa ahai ikatu haġua aike segundo grado-pe octubre-pe, primer grado rangué. Che mboriahu: Ndaikatúi añembosarái, ha katu aiporuva'erã che tiempo ahai haġua remate ha número. Sapy'a py'a mbo'ehára ohasa Castrangia rupi ou jeyvo San Basilio-gui ombo'e haguégui. Héra María, ha'e peteĩ capitán rajy itia oikuaáva. Oikuave'ẽ chupe peteĩ vaso y. Upe aja ahechauka chupe pe cuaderno ha ome'ẽ chéve peteĩ acaricia. Oguenohẽ ivoságui peteĩ lápiz pytã ha ohai "rejapo porã". Mba'e vy'apavẽ, mba'e vy'apavẽ ahechávo chejehe añemomba'eguasú, ha'éva extraordinario chéve ġuarã. Ára ha ára añembopy'aroryve, ajerure'asy chupekuéra chegueraha haġua che tio ha abuelokuéra paterno rendápe, ha katu che tia he'i natekotevẽiha.

Ha'e okyhyje ikatu haġuáicha amombe'u chupekuéra mba'éichapa chetrata ha chemongaru. Añetehápe, pe tembi'u ndaha'úi suficiente peteĩ mitãkuña'i okakuaa ha oñemoakãrapu'áva'erã: pyhareve ome'ẽ chéve peteĩ mbujape hatáva kesu reheve, asajepyte peteĩ ensalada tomate ha mokõi oliva reheve. Ka'aru, iména oĩrõ guare upépe, tia Antonia ococina michĩmi pasta peteĩ salsa improvisada reheve ojejapóva cebolla cruda-gui. Ha nda'úiramo aarriesga ahupyty haġua heta golpe. Variedad-rã, oĩ ka'aru ombojy pasta ha juky térã peteĩ especie de polenta suave ha suave. Navidad, Año Nuevo, Carnaval ha Semana Santa-pe añoite ojuka hikuái peteĩ pollo térã peteĩ conejo. Jasypoapýpe ojuka hikuái peteĩ ryguasú ohupytyhágui hikuái salami ha manteca especiada, pero oje'uva'erã gota a gota ndaupéichairõ ndaha'emo'ãi suficiente año pukukue. Sapy'a py'a domingo-pe che tio ojoguáta peteĩ tripe ky'a, ko'áġa jepe, apensa haġuánte hese chembojeguáru, térã unos kuánto intestino ojerokyva'ekue peteĩ perejil rakãre, umi vieira, upéi ojefritiva. Opavave ha'e tembi'u ndahepyiva porque, según ha'ekuéra, ndaha'úi va'erã jadesperdiciáva ñande abuelokuéraicha ha he'i jey chéve hikuái: - Rehecha, akóinte oguereko hikuái sartén henyhẽva salchicha ha caldera-gui, okaru ha hoy'u hikuái.

Ñañemomombyryva'erã umi tapichágui -he'i hikuái-. Che tiokuéra okyhyje ambue parientekuéra chekonvense haĝua ainsisti haĝua amoirũ haĝua che sy ha che ru ndive pe continente-pe. Ha'ekuéra oñeha'ãmbaite chembojegarua haĝua hesekuéra, upévare sapy'ánte, ajotopa jave hendivekuéra, amoĩ che po che resa ári ani haĝua ahecha chupekuéra.

Oguahẽma setiembre ha ajapova'erã umi exámen de ingreso segunda clase-pe ĝuarã. Che tiokuéra chegaraha pe aldea-pe, oconsulta hikuái conserje-pe ojesareko haĝua cherehe, mbo'ehára aguerekótava segundo grado-pe ha mbo'ehára junta de exámenes-pe. Opavave ogueru huevo jopói ramo oasegura haĝua che ascenso. Araka'eve ndarekóiva'ekue contacto umi tapicha ndive, pe mbo'ehakotýpe ogueroko heta escritorio yvyrágui mokõi apyka rehegua orekóva tinta. Chendive oĩkuri ambue mitãkuña ojavóva exámen remedial. Ha'ekuéra chemoĩ asoluciona haĝua umi problema adición ha resta rehegua pizarra-pe. Mokõive, umi tinta ha pe pizarra ipyahueterei chéve ĝuarã. Hogueicha atyryry kyhyje ha vergüenza reheve, ndaikuaái mba'éichapa asolucionáta umi operación, pórke tia Antonia chembo'énte ahai haguã umi número peteĩ guive diez peve. Upéi ojerure chéve hikuái ahai haguã peteĩ ñe'ẽjoaju, pensamiento michĩmi cuaderno-pe, ha katu ndaikuaái moõguipa añepyrũta. Opa rire umi sarambi, pe conserje chegaraha hógape. Pe tia oporandu chupe mba'éichapa oho pe prueba ha pe conserje ombohováı ndohói porãiha, ha katu pe juicio paha odependeha umi mbo'ehára kuéra pópe.

Surprisingly, the result was positive and I was admitted to the second class: I was ready to go to school, but the problem of the apron arose. Uncle Michele had gone to the shop the previous day and bought a remnant of black fabric. Aunt Antonia made my uniform for me within a day. More money was needed to purchase the folder. My uncles had money but they were obsessed with saving so he, the miser, did his best and made me a plywood folder with a window clip. They didn't even buy me a pen. My uncle built one with a thin piece of wood with a nib attached to the end. They

couldn't replace the two notebooks and the pencil and had to buy them. On October 1st of 1942 my aunt accompanied me to school. First she had gone to the mayor to ask for a birth certificate which the school required because I was out of class. The teacher was full of kindness and welcomed me with kindness, but I was afraid of her, perhaps because instead of her right arm she had a rubber prosthesis due to an accident that occurred as a child in her father's pasta factory. I was assigned a seat in the front rows. My new companions, who hadn't seen me the year before, intrigued by my presence, muttered among themselves: .foar,i,18 - But why is this sicca-sicca? - .foar,p,16 (Who is this skinny little girl?). I was very intimidated and ashamed, I couldn't open my mouth and I didn't even answer the questions that the teacher lovingly asked me.

Che mitã ka'aguy ha ndarekói py'aguasu ajerure haġua asẽ haġua apipi, ha peteĩ jey che voi apipi. Upévare aġuahẽvo che rógape che tia cheinupã ojohéi va'erãgui che ao ndosecamo'ãiva a tiempo ambue árape ġuarã taha'e ha'éva. Ohasáma ára ha upeichaite oiko jey cada vez. Pe mbo'ehára, oikuaáva ára mbytépe, chemondo inodoro-pe, ha katu sapy'ánte hesarái ha che ajagarra jey chejehe. Che kompañerokuéra nopenái cherehe ha ojehekýi chehegui ha'ete ku chemobhasa asýva pe plága ha noñeha'ãi voi oñemoangirũ chendive.

Ha'ekuéra ojokuaa ojojuhúgui hikuái tava'ípe, che katu aguata va'erã haimete peteĩ aravo'i aġuahẽ haġua óga okaháre ha upévare ndarekói oportunidad añemoangirũ haġua hendivekuéra. Umi tio ou domingo-nte távape oikuaa haġua iñamigokuérape ha ohasa haġua hendivekuéra mbovymi aravo vy'arã peteĩ botella de vino renondépe. Péro la mayoría pe tia opyta hógape orresivi haġua umi órden de traváho iménape ġuarã. Arekópe seis año aguata pe mula rape pukukue ojupívare. A mitad apyta aiporavo haġua peteĩ aty violeta ojeréva hogue rehe aikuave'ẽ haġua mbo'ehárape.

Chekane'õma aghuahẽ mbo'ehaópe. Asaje rire ajevvy okaháre omoirûva umi cigarro ryrýi ombopy'aroryva ha peteĩ kuarahy hendýva, araka'eve ajotopa'ÿre peteĩ ánga oikovéva ndive.

Añemboty upe hovel-pe ha apyta cheaño afantasia haña chejehe upe ambiente menos que sereno-pe che tia ndive oñembohape ohóvo cherehe. Pe tio, omba'apopa rire, haimete jepive opyta taberna ykére ha pyhare pyte ohojey hógape, akóinte oka'úvo. Sapy'ánte, oka'uvévo jepiveguágui, okañy ha ndojevýi hógape. Itia ha unos kuánto vecino oho oheka chupe pyhare mbytépe pe ysyry rembe'ýpe umi linterna resape reheve. Ojuhúvo ho'a yvýpe okonvense hikuái oho haguã hógape.

Upe aja, ndaikatúi ajapo mba'eve iporãva eskuélape. Oñemohu'ãvo primer trimestre mbo'ehára odistribui umi boleta de informe, upéi insignia fascista reheve ha ñembyasýpe opa asignatura insuficiente reheve: che boleta de informe ha'e pe imboriahuvéva clase-pe. Amokyre'ÿ haña che tia-pe ha'e chupe umi ambue boleta de informe ha'eha avei che mba'éva ha che tia haimete ogueraha pe cebo. Upévore ára ha ára chepy'aguasu chejehegui ha klásepe añeha'ã añemoangirũ unos kuánto kompañero de kláse ndive. Añembojase hesekuéra, ha katu ha'ekuéra chemboyke iñemongetakuéragui, oiméne hesa renondépe che ha'égui peteĩ mitãkuña mboriahu okaraygua.

Mbohapyha aty - Ñembosarái yvyku'i ári

Umi año ohasava'ekuépe soledad-pe Castrangia-pe, araka'eve ndohasái pe tiempo pe ikatúvagui rejapo ha'e rehendú umi guyrakuéra ryrýi ára pukukue ha verano-pe umi cigarra ryrýi ombopy'aroryva, oike jave pe sirocco yguasúgui. pe ysyry rape zigzag pukukue ha omyendy tata pe valle-pe. Umi mymba okaraygua ha'e va'ekue che angirũ. Upévare ahasa che tiémpo afantasia haña. Amopu'ã peteĩ mundo chemba'éva añepyrũvo umi figura ojehechaukáva chéve yvága rapykuéri térã umi yvyramáta rakã apytépe: mymba ka'aguy oñe'éva, kavaju'arigua amoíva fila-pe pe Headsaver Rock rembe'ýpe ha upéi che ndive poderes mágicos ajapo ho'a haña chupekuéra, ahecha oñehundi kyhyjégui. Upéi amoambue pe Ita peteĩ dragón-pe ojeipe'áva sapy'a pe montaña-gui ha, oveve yvate, omosarambi kyhyje pe okaháre pukukue. Amoambue umi arai, oiko chuguikuéra barco oveveva ha aviaha yvágare apensávo ahataha pe mar mombyryvéva, che sy ha che reindykuéra chera'arõhápe. Umi cangrejo oséva pe ysyry ygui ha oñembohykúva oñemoambue peve mymba gigantesco-pe ha oipe'a jepe umi ka'avo oñemotenondévo pe ysyry guasúpe.

Sapy'ánte chemandu'a che tia Antonia rova ndogustáivare. Ha'e ndacherayhúi, ndacherayhúi ha che ndacha'éi hese: che sy chekonfiákuri

iñermánape ha katu opromete avei chéve peteĩ ára outaha chegueru: péva ha'e mba'érepa ajupi jepi vyramátare, oescanea pe horizonte, oha'arõvo ohecha chupe oġuahẽ peteĩ kavaju morotĩ rapykuéri che ru ndive. Umi aldea hi'aguĩva San Basilio ha Vallancazza-pe umi kuimba'e ohopaitéma. Opytáva kuña, mitã ha mbovymi ijedámava. Ha'ekuéra ha'ekuri umi aldea kirirĩháme pe tekove apenas opoko hese. Opáma pe tiempo ha tapichakuéra oguerovia opa mba'e iñambuétaha, peteĩ ára, opa rire pe ñorairõ, civilización oja póta ijeike triunfal upe enjambre de óga isarambipáva, omanóva ha oryrívape. Aipota va'erãmo'ã areko angirũ, aikuaa ndaha'eiha cheaño ha ojehejareíva, ikatu haguã oñeñangareko cherehe, aikuaa ikatuha añemo'ã ko térã ambue tapicha rógape. Ndarekói voi derecho ha'évo che familia'ỹre, che rukuéra oĩha mombyry pe mar rembe'y opuesto-pe, upe hovy opa'ỹva rapykuéri, che ha ijapytepekuéra oĩha peteĩ vyty yvate ha ndaikatúiva ojehasa. Upéva rangue añemboliga aiko haġua che tia ndive chetrata vaíva. Apensávo hese ha ahechávo ojehechauka chupe, chembopochy upe iñe'ẽ hatã ha ipy'ahatãva reheve. Ñe'ẽ ojejapóva osapukái haguã, osapukái haguã, oinsulta ha oabusa haguã.

Umi mymba jepe okyhyje iñe'ẽgui. Iména ndive añoite omboguejy icresta ha iñe'ẽ volumen okambiaite, oñemoambuévo peteĩ ovecha sapukáipe. Che tia oimo'ã peteĩ mitãkuña'i ndaikatuiha ontende umi mba'e oikóva ijerére. Ndaha'ei antendenteva'ekue opa mba'e, ha katu, hi'arive, ndakirirĩri ni ndajapói pasivo. Ha'e va'ekue peteĩ ñorairõ tapiate. Peteĩ lucha opa'ỹva ha ikane'õva. Sapy'a py'a apensa pe futuro rehe: ha'e ituja ha ndaipu'akái, che imitã ha chembarete, ha katu jepe opa mba'e ndatrataiva'erãmo'ã chupe, ndaha'ekuri parte che naturaleza-gui.

Sapy'ánte añemo'aguĩ pe ysyry ajuhuhápe tapicha ohóva ojohéi ao, ojapo haguã pe jejohéi, he'iséva, ojohéi hikuái umi sábana ha manta, omokõ raẽ opa mba'e tanimbupe. Térã, pe periodo de corte rire, ourõ guare ojohéi pe ovecha rague ha ombopiro'y kuarahy'ãme omomorotĩ haġua ha upéi oipuru

ombojehe'a haḡua umi kolchón umi tupa rehegua. Aha ambyaty umi escama opytáva umi ita apytépe pe orilla-pe ha amonde hendivekuéra che muñeca de trapo. Ndaikuaái jave mba'épa ajapóta, añepyrũ amopu'ã umi ita oĩva pe ysyry rembe'ýpe ahekávo umi cangrejo, katupyry reheve añapytĩ che kuã che akã ári, ani haḡua umi garra oinupã che kuã. Agueraha hógape ha ka'aru che tia omyendy jave tata a'asá ha ha'u: chéve ḡuarã ha'e peteĩ cena especial. Sapy'ánte umi cangrejo rangue, ogehupi ramoite pe ita, umi sapo michĩva okyhyjéva odispara yvate gotyo peteĩ salto vertical reheve, chemoĩva atyryry kyhyjégui. Aimó'ã ha'eha hikuái che compañero de juego ha sapy'ánte ambyasy voi aha va'erãha mombyry, ahejávó chupekuéra ha'eño pytũmbýpe pyhare pukukue. Ajevyva'erārõ guare che rógape ka'aru ahenói hatã tio Michele-pe, aaprovecha pe eco ojejapova'ekue pe valle-pe. Sapy'ánte verano-pe oĩ jave familia Scardino oikóva peteĩ ógape yvateve pe valle-gui, aha avisita chupekuéra. Añembosarái Mimma ndive ha'éva imitãvéva umi ermáno apytépe.

Goofy ojavova'ekue apyka ha mesa umi muñeca-pe ḡuarã. Iporãiterei ningo ahasa unos kuánto óra kompañiape. Pyhareve cherenói hikuái oho jave ambue ysyry rembe'ýpe ogueraha haguã kamby. Oguereko hikuái pe mba'yru omyenyhẽ haguã, "Concettina" oime contento ohechávo chupe omokamby. Umi vaka jára, Micca a Cappellea, cheporiahuvereko ha oikuave'ẽ chéve medio vaso. Che tia rógape rohecha kamby dos veces al año: ojapo jave galleta ha Semana Santa-pe ombosako'ívo paloma pe huevo anillo colorado reheve. Pe kamby opupu vove adesnata cada último pedazo chugui. Pe óga okaháre kotýpe oĩ pe tio tupa, ikatúramo oñembohéra tupa, umi tábla oñemoĩva mokõi caña de hierro ári peteĩ colchón de paja reheve, oheja guive hikuái pe kavaju rague peteĩva Novara-pe. Akeva'erã peteĩ colchón de paja ári ha hi'ári peteĩ manta militar tuja añónte, ikyráva ha ojedesgasta. Añeno peteĩ kamisa de lona reheve aiporúva ára pukukue jepe braga'ỹre. Ndaikatúi amombe'u pe ro'y ahasava'ekue káda pyhare. Oky jave oñemoĩva'erã umi mba'yru oñembyaty haḡua pe y oikeva'ekue pe téchogui. Tekotevẽramo apipi pyhare, asẽ va'erã

ógagui ha ajapo pe gráda ypýpe. Ndahechakuaáiramo, mba'érepa che képe, ha ajapo hína pe colchón de paja ári, pyhareve avei araha heta ñembyepoti. Tia Antonia avei oke omonde pe kamisa oiporúva ára pukukue, ha tio Michele katu oñembo'y isy ojapo haguéicha.

Pe ceremonia de oke oiko pe ritual jepiguáicha: primero año, upéi oñuahẽ che tia turno, upéi che tio oipe'a ipantalón ha ropa interior de lona rayada. Pe kamisa bastante suelto oipurúva ára pukukue reheve oho tupa gotyo ha ombogue pe lámpara de aceite oñemoíva peteĩ mesa ári pe pared rehe. Che, che travahoso, amaña gua'u ha ajesareko taha'e ha'éva: oñesũvo ombogue haña pe tataĩ ahecha isilueta ojeprojectáva pe pared-pe, peteĩ sombra china-icha, pe din-don colgante reheve. – ¡Oh, mba'eichaitépa iporã! – he'i, opa pe víno hoy'uva'ekue hakueteréigui chupe. Itupao ykére oĩ mokõi gorro, upéva he'ise mokõi canasta tuicháva ka'aguy rehegua oñongatuhápe hikuái umi ígo sekopyre. Ojaho'i hikuái umi trapo ky'a ha ikyrávape ha ko ipahaguéva ári oĩ pe tio ropa interior ipotíva. Peteĩ caja-pe che tupa ypýpe oñongatu hikuái mbujape ha peteĩ pañuelo ombojere che akãre aha jave mbo'ehaópe ro'y jave, che ropa interior ha che tia mba'e. Che aiporu domingo-pe añoite roho jave misa-pe Novara-pe. Che tiokuéra he'i ndajaipuruiva'erãha okaháre pórke ñamonde ndovaléi mba'everã.

Jasyoapýpe ojuka hikuái kure. Ombosako'i hikuái unos kuánto salchicha ha ombojuky pe manteca. Umi py oñembopupuva'ekue oñeñongatu peteĩ olla de terracota-pe oñembohypyíva manteca-pe. Oje'u jepi jasyokõime habas hũ pyahu ndive ymaite guive ndaikatúigui oje'u upe mboyve. Peteĩ jey, ha'e abril, aporandu che tia-pe upévare che iñembyahýieterei ha ndaikuaái mba'épa ha'úta mbujape ndive. Che tia oñepyrũ osapukái che tavy hague. Peteĩ ára aju jeývo mbo'ehaógui, aikuaa Ofelia-pe iñermána ndive pe mula rape pukukue. Ha'ekuéra operde kuri isy ha ou jey itúva ndive Francia-gui.

Tuicha ipire hūve hikuái chehegui, aiporiahuvereco chupekuéra ha ha'e chupekuéra: peike che aikohápe, ko'ã momento-pe che tia osẽma oguenohẽ y, horno-pe oĩ peteĩ mba'yru tembi'u reheve, pegueraha, pekaru ha katu pejapo'. t he'í mba'eve upéicharõ oimeraẽvape.- Ome'ẽ chéve aguyje ha, ñembyahýi rupive, osegi che consejo opyrũ'ỹre. Jasyokõime, umi tio ombojypa rire umi juky hũ, oho ogueraha pe ryguasu py ha upéva rangue ojuhu pe olla manteca reheve añoite: naturalmente oimo'ãvo ha'eha che, heta ára ipochy cherehe che apaga haĝua. Upe vuéltape añeñandu orgullosoiterei pórke primera vez areko pe sensación agradable agana haguére peteĩ ñorairõ tuicháva ikodidokuérare. Ndaipórigui higiene, pulgas oisãmbyhy noñemolestái óga pukukue. Pyhare oisu'u hikuái che akã ha che tia che engrasa aceite de oliva reheve káda ka'aru ani haĝua umi pulga oisu'u che ruguy. Pyhareve che akã ha'ete ku oñepinta va'ekue. Che tia-icha, che avei areko piojo, ndajepokuaáigui ajohéi che akã. Che tia katu ombojere jepi che akãrague ha oengrasa y ha asuka reheve ikatu haĝuáicha oreko estilo.

Che kompañerokuéra katu siémpre ipotĩ. Ni imboriahuvéva ijapytepekuéra ndaiky'ái cheichaite. Mbo'ehára oipytyvõ avei tembiapo marginación rehegua chemomombyrývo opavavegui escritorio paha peve. Che rete iky'aiterei oñemombe'u haĝua. Chejohéi hikuái ysyrype peteĩ jey al año, festival Ferragosto-pe, iñimportantevéva upe távape. Peteĩ jey apensa aja che sýre, areko siete año rupi, ho'a pe ceniza opupuva'ekuépe pe brasero-pe. Ahapy che po akatúa ha che tia ndacheguerahái pohãnohára rendápe, ha katu ára ha ára chepohano ka'avo reheve. Che areko mokõi burbuja ojoguáva mokõi paloma huevo-pe, asapukái hasýgui ha katu araka'eve nomýiri. Ha'ete ku che ryrýiva umi ryguasu rupi'a.

Milagrosamente arrekupera un par de mese rire ha areko gueteri umi señal upéva rehegua. Mbo'ehao aja, aime aja balcón-pe peteĩ domingo, peteĩ mitãkuña'i oguejyva'ekue oporandu chéve ahasépa hendive señorita Vincenzina lección catecismo-pe. Ndaikuaái mba'épa ha'e che tia

chegueraha haguére misa-pe umi fiesta iñimportantevévape añoite, nantendéi mba'épa he'ise aha tupaópe. Peteĩ pa'i, pa'i Buemi, oiko ore róga rovái, ha katu sa'ieterei ajotopa hendive ha amaña hese py'ỹi. Che tia he'i jey chéve ad nauseam: "Reñe'ẽramo hendive, upe pa'i oikytĩta nde ñe'ẽ". Ha katu, ajerure ha aha'arõ'ỹre ahupyty permiso ajapo haġua lección catecismo-pe. Upepete añeñandu trankílo upe lugárpe. Pe kuñataĩ ome'ẽ chéve peteĩ aranduka ha peteĩ diario. Añandu tuicha vy'a ahendúvo Jesús rehegua. Peteĩ ára he'i chéve chembosako'itaha che Primera Comunion-rã. Che añe'ẽ hese ógape ha he'i chéve hikuái chemitãiterei gueteriha. Che ambohováí, ijapúvo, opa mitãkuña oĩva pe grúpopo ojaipotaha. Añetehápe oñemoañetema chupekuéra, jepémo upéicha pe kuñataĩ ha che ropyta peteĩ ñe'ẽme ha romoĩ pe ára pa'i San Nicola-gua ndive: Corpus Christi ára.

Opu'ã pe problema pe ao morotĩ rehegua, ha katu oĩ oikuaaukáva pe tia-pe umi monja oalkilaha. Oġuahẽ pe ára aha'arõva'ekue: pyhareve chemoirũ tupaópe ayuno-pe. Ha'e oimo'ã umi ambue mitãkuña oĩha upépe araka'eve nomotenondéigui iniciativa oñecontacta haġua pe kuñakarai catecismo ndive. Ohechakuaávo cheañoa, cheinsulta: "Ijapu, grosero". Che mbo'ehára oĩ avei misa-pe upe pyharevépe ambue tapichakuéra ndive. Oĩ kuña oĩva upépe ombopy'aguapýva chupe. Oġuahẽ pa'i ha chejagarra che pópe ha chegueraha sacristía-pe confesión-rã. Omombe'u chéve ñe'ẽ porã araka'eve nahendúiva. Añandu aveverõguáicha Yvágape ha ha'e che jupe: "Ndaha'úi añetegua umi pa'i oikytĩha ñe'ẽ, al contrario oikuaa hikuái mba'éichapa ontende peteĩ mitãkuña'i jehasa'asy". Ikatúrire aañuã ha ahetí chupe vy'ápe.

Ha'e chemoĩ ha'e haġua cinco Saluda María penitencia ramo ha ajevy che apykápe. Upepete pe tia oporandu chéve mba'épa ha'e pa'ípe opyta haguére upépe are, ha ha'e: - Kuñataĩ chembo'e pe confesión ha'eha secreto -. - Heẽ, ha katu ereva'erã chéve primera vez - oinsisti pe arpía. Mba'eveichavérõ. Oiko misa, Comunion ha osêvo chemboliga hikuái ahetí haġuã che tio po ha he'i: "Por favor, che rovasa". Añepyrũ che avuélogui,

akóinte peteĩchagua ñe'ẽjoaju, upéi ajere opa pehẽnguekuérare. Tia Gaetana ome'ẽ chéve peteĩ aranduka. Che ñembyahýi, péro avave noikuave'ẽi chéve tembi'u. Jepive, opa rire pe ceremonia, ojepokuaa ojeho bar-pe ojegueraha haguã granita galleta reheve, ha katu ojesupera chupekuéra pe manía de ahorro: asaje jave ro'u peteĩ plato pasta ha asaje roho fotógrafo rendápe porque umi pariente opropone omondo ha'gua peteĩ foto mamá rehegua.

Amohu'ã kuri pe segunda kláse ha ahasa umi nota ijyvatetereíva reheve. Upe añope ropyta va'erã kuri okaháre pe veráno pukukue. Che añembotove: - Por lo menos domingo-pe aha va'erã misa-pe ha avisita che abuelo ha'eño -. Ha'e peteĩ kuimba'e ikatupyryetereíva, hasy asma-gui. Pe tajýra ohejarei chupe, en parte negligencia rehe, en parte oĩgui condicionada iména, akóinte ipochýva vecino, pariente ha suegro ndive.

I took the laundry to wash and took it to my aunt secretly from Michelillo otherwise there would be trouble. He didn't even feel love for his father: one day one of his half-sisters came to Castrangia to tell them that he had died. "If you don't go away, .foar, i, 18 I'll kick you in the butt" she told her.

Oiko jave fiesta upe aldea-pe, umi miembro banda musical-gua oñeikuave'ê "pezzo duro", helado ojeheróva upéicha oĩgui consistencia particular. Tío Michele, araka'eve ndojekuaái ndogustáigui chupe téra ojegueraha haguére chupe peteĩ gesto de generosidad jepivegua'ỹvape, ohechávo ahasa upérupi cherenói: "Concettina, eju egueraha pe helado". Ha upévare aaprovecha adisfruta haĝua, umi ocasión ndahetáivape, peteĩ mba'e iporãva.

Ojapo sapy'ami Dr. Cosentino Baceno-gua chemomandu'a peteĩ detalle okañýva che mandu'ápe. Pe banda ombopu aja pe táva rapére, umi mitã oñeha'ã oike pe desfile-pe. Pero ikatu haguã ohustifika ipresencia oñeikotevê "oikuaa" peteĩ miembro. Ohechauka haĝua upéva, oguereko ipo ibolsillo chaqueta-pe. Péicha asegui che tio Michele-pe, Gianni Cosentino katu, peteĩ mbo'ehára escuela primaria-gua ra'y ha itúva'ỹva, oñongatu ipo pe líder de pandilla bolsillo-pe.

Ñorairõ mbytépe oñepyrũ ho'a unos kuánto bomba Novara-pe. Maymáva okañý ha orendive unos kuánto roikuaáva ojerefugia Castrangia-pe. Chéve ĝuarã ha'e peteĩ fiesta ikatúgui aime compañía-pe. Sapy'a py'a rehendu metralla ryapu. Oguahẽ avei marandu trágica, pastelería Orlando jára ra'y ojedesgarra peteĩ bomba. Pe sy oĩva Domodossola-pe, hyeguasu irundyha jey, opyta ha'eño Rosa ha Antonietta ndive. Che rupe oñehenói jey kuri Sicilia-pe ha'e haĝua peteĩ Bersagliere. Unos meses oho rire oikuaa isy imemby hague peteĩ mitãkuña'i hérava Emma ha orekoha posibilidad ohojeyvo hógape oñeha'arõgui oreko exentos irundy mitã reheve.

Ñambyasy, oĝuahẽvo Domodossola-pe ojuhu peteĩ sorpresa ivaietereíva: Emma ndoikovevéima 12 ára rire. Mokõi ára rire ohojeyva'erã frente-pe. Mbovy jasy rire -ha'e pe periodo de incertidumbre ha inestabilidad 8 jasyoteĩ rire- ohupyty okañý servicio militar-gui ha ohojey Novara-pe oha'arõ haĝua opa ñorairõ oike haĝua isýpe. Oipe'a peteĩ sapatu apoha tenda michĩva. Ára ha ára aha ahecha chupe. Atĩ ha katu iñarandu che eda-

pe ñuarã, areko pe intuición papa oketaha peteĩ kuña omendáva ndive ha katu peteĩ iména militar ndive. Peteĩ ára aike taquilla-pe tape ojupívape Piazza Bertolami-pe. Pe tapicha óva pe tenda óvagai oñemongeta hína kuri papa ndive. Añembotavy che dedo índice ha medio reheve aapuntáva aikytĩ haña che ru resa ombotavýva che sýpe. Pe vecino oconsegui chejoko, che ru katu he'i opukavy "Eñatende nde negocio rehe". Ary '44-pe heñói peteĩ mitãkaria'y iñakãrague morotíva, iñakãrague rizado ha'eicha...

Badiavecchia-pe ijavuelo túva hasy cáncer de estómago-gui. Ahupyty permiso che tia-gui aha haña ahecha chupe. Py'ỹi aguejy Castrangia-gui ha aguata pe tramo ysyry rembe'ýre. Chemandu'a hese tupape, py'aguapýpe. Abuela hembiaapo gueteri pe tenda rehe ha sa'i ikatu odedika itiempo upévape. Omoĩ ipópe peteĩ olivo rakã omosẽ haña umi moscas, ha katu ha'e ivaive ha ndoguerekovéima mbarete ha che amosẽ chuguikuéra. Ára 2 de noviembre ary 1944-pe orekópe 66 ary oveve Yvágape. Papa oĩ gueteri Sicilia-pe. Avei itiokuéra oho pe funeralpe.

Sapy'apy'a arresivi unos kuánto kárta che sýgui. Ary '45-pe papa ohojey Domodossola-pe ha ary '46-pe heñói che ryvy Giuseppe.

Capítulo irundyha - Aceite, telaraña ha tesa vai

Ñorairõ oiko oparupiete ko yvy ape ári, hasy ñañemongeta ha norohenduvéima mamágui. Afortunadamente, che ru oñehenói jey kuri Sicilia-pe Cuerpo Bersaglieri-pe ha oguerekórõ guare mbovy ára libertad ou chevisita. Ñorairõ rupi oĩkuri hetaiterei tapicha okaháre. Umi tapicha ojedesplazava'ekue opyta jepi quince día, ha katu upéi pe táva oĩ peligro-pe bombardeo-pe ha opyta porãve hikuái okaháre año pukukue.

Sapy'apy'a añerrefugia umi héntendi. Oĩ va'ekue peteĩ famíliá orekóva cuatro mitã ha siémpre oĩ porãva ofaltáramo jepe chupekuéra hi'upy. Ahecha che tiokuéra hetaité ígo seco ha nome'ẽiva avavépe mba'epotaha: ajagarra peteĩ po porã ha agueru ñemiháme chupekuéra. Añongatu chupekuéra ñuarã unos kuánto frijol ome'ẽva'ekue chéve hikuái desayunorã. Pan hatã jepe: peteĩ rebanada che tia omoĩva che bolsillo-pe aha mboyyve mbo'ehaópe akomparti umi mitã ndive ha a cambio ome'ẽ chéve kuatia ahai haña, chembopu pe columpio-pe ha peteĩva omopu'ã juguete, apyka ha tupa muñeca-pe ñuarã ome'ẽva'ekue chéve ha iñermána michĩvape, ha iñermána tuichavéva ojapo oréve ñuarã muñeca de trapo.

Sapy'ánte ojehu aguejy ysyry gotyo, upépe umi kuña ijeréregua oho ojohéi ijao tanimbu reheve, ha añembo'y upépe amañávo ñemondýipe pe tata oñemyendýva omboyku haña pe y peteĩ mba'yru ojejokóva mokõi ita tuichávape. Araka'eve ndahecháiva che tia ojapo ko'ã operación. Haimete

araka'eve ndojohéi térã oho ysyry gotyo avave ndaipóri jave ani haguã ohechauka ijao ikyráva ha iky'aitereíva.

Ambue jey ahecha umi kuña omyasãiva pe líno ojejapóva hógape umi ita ári dos térã tres día aja. Omohu'ũ ha ombopiro'y hikuái kuarahy hendýva guýpe oñemomorotĩ meve. Che tia akóinte cherenói ógape ha katu ahendu gua'u. Pe gérra aja, imembykuña ou jey avei Turín-gui peteĩ mitãkuña'i ndive. Omomba'égui Salvatore, ita'ýra padrastro, ojetrata chupe peteĩ rréinaicha. Upe periodo-pe opyta hikuái aldea-pe ha upe ocasión-pe guarã tia oguenohê jabón hyakuã asýva, toallas de lino, secador de platos, mantel ha servilleta ojapo haguã impresión porã. Upéva rangue chetrata peteĩ tembiguáiicha, oñemondo ajapo haḡua tembiapo ha agueru y pe ykuágui, pórke amondo peteĩ invitádo ha'e peteĩ desgracia.

Oguahẽ Navidad ha, según jepokuaa norte-gua, pyhareve oñeme'ẽ pe novia-pe peteĩ jopói iporãitereíva mitã'i Jesús-gui imembykuñáme: peteĩ conjunto iporãva olla ha platillo-kuéragui peteĩ muñeca-pe ḡuarã. Avy'a hese, ha katu al mismo tiempo che pochy pochy umi mba'e araka'eve ndoikóigui chéve. Che kangy ohóvo. Oĩ va'ekue parral péro aimérõ oje'u haḡua: ojepresiona va'erã pe víno rehehápe. Pe oñemondava'ekue umi vecino-gui añoite ikatu re'u. Oñembyaty avellana ha katu oñevende haguã. Che ha'u michĩmi ñemiháme umi ardilla ka'aguýpeguáicha. Che tiokuéra ojogua kamby Navidad ha Semana Santa-pe añoite ojapo haḡua galleta ha che adesnata peteĩ cucharadita reheve opupu aja. Che tia sa'i ombosako'i chéve huevo frito. Py'ỹi aha'arõkuri ha'e ofreíta chéve ḡuarã: - Ñamoĩmi upéicha jaguerekóramo michĩmi ha ohasáma pe óvulo ñemoĩ (ha'e peteĩ mitãrusu Messina-gua ojeréva okaháre ombyaty óvulo ha ombohasáva ipyahúva ramo) ore ikatu ovende ha ohupyty pe pirapire -. Ombyaty óvulo mokõi jasy pukukue ha upéi ovende.

The people of Messina who bought the eggs probably had a chick in their hands. The figs had to be sipped, only a few could be eaten, the others were left to dry in the sun to sell or preserve for the winter. In the month of

October, beautiful chestnuts were made in the evening. If there were any peeled ones left over, my uncle would leave them on the table in the little room (not on the plate but on the mat greased by the oil that dripped from the lamp) and in the morning, when he got up at four to go to work, he would wake me up and hand me the chestnuts and say to me: "You have breakfast". I obeyed and ate them out of hunger, but they tasted like oil and inevitably gave me a stomach ache. The uncle bragged around: - I love my niece, I even prepare chestnuts for her when it's still late at night -. My uncle actually had hatred in his eyes. Every now and then they were yellow, fiery red when he got angry: even if small, those eyes invaded his face. They were small and deep like narrow holes with hate pouring out of them. Meanwhile, dysentery and worms triumphed. Every now and then my aunt gave me a teaspoon of oil. This keeps the worms away, she muttered to convince herself... then she began with the .foar, i, 18 "prichentu":-Mazzai un vermu gruossu quennu àa pagana, ùa u mazzu chi sugnu all Christian. Or on Monday you hear, or on Tuesday you hear, or on Wednesday you hear, or on Thursday you hear, or on Vinardì you hear, or on Sabutu you hear, matteia du jurnu of Easter u viermu sturdudu a tierra casca.-

(Ajuka peteĩ gusano ikyráva che pagano ramo ha ko'ágã ajuka chupe cristiano ramo. Lunes Santo, Martes Santo, Miércoles Santo, Jueves Santo, Viernes Santo, sábado Santo, Semana Santa pyhareve pe kururu oñemondýiva ho'a yvýpe).

Ndaikuaái mba'éichapa aikove.

Ko'ápe jaípe'a peteĩ paréntesis.

Heta año ohasa ha che rye hasy. Aha ajapo radiografía umi mákina orekóvape peteĩ koty tuichaháicha. Ome'ẽ chéve hikuái pap morotĩ ahecha hañua oĩpa úlceras. Ñambyasy, ndaikatúi ojehecha mba'eve. Pe radiólogo he'i ha'eha gastritis ha ome'ẽ chéve unos kuánto paliativo ambovevúi hañua pe mba'asy. Añuahẽ pe punto ndaikatúihápe amboty peteĩ cuchara y. Che

areko kuri cincuenta añosupi. Paolo, Armando angirũ Piacenza-gua, opropone chegueraha hağua peteĩ especialista rendápe. Ou avei Dr. Mazzeo rendápe. Pe instrumento gastroscopia rehegua ndaikatúi oike pe garganta rapykuéri. “Ndaikuaái mba’éichapa asalváta ko kuñáme”, he’i pe pohanohára, “oñemboty pe piloro”. Mayma tapicha oguerekóva gastroscopia oheja pe koty ipy rehe. Che peteĩ camilla ári peteĩ IV reheve. Pe doktór he’i chéve peteĩ pohã imbaretéva dos mése aja. Ajevývo pe instrumento ndohasái gueteri. Ambue pohã imbaretevéva jepe mbohapy jasy pukukue.

Cinco mese pe primera visita rire pe instrumento oñepyrũ oity pe piloro. "Jehupavēkatu!" he’i Dr. Mazzeo. Ojepe’a rire pe tubo oporandu chéve heta mba’e antende hağua ha’épa congénito térã causa. Añepyrũ cherasẽ: "Ikatu ha'e pe aceite ome'ěva'ekue chéve Zizi sapy'a py'a umi kururu rehe". Pohanohára omoĩ ipo iñakārague ryepýpe: "¿Aceite? Ha nde reikove gueteri!". Asegívo pe tratamiénto, sapy’ánte ajapo jey pe gastroscopia.

Aguyje Doctor Mazzeo-pe osalvava’ekue che rekove, ko’ága año rire ikatu adisfruta tembi’úre michĩmi pohã de contención reheve añoite.

.foar,p,16 When someone called her from the balcony her aunt kept her head spinning. They then advised her to take a small glass of ferroquine on an empty stomach. She convinced her husband to buy it and in the morning she gave me a glass too.

Furthermore, superstition also reigned in that house. His uncle always had a headache from the wine he drank, but according to him the cause was someone's evil eye. The wife had to ward him off: she took a plate with water, poured in some salt and a drop of oil and then began with the prichentu for the headache: .foar,i,18 - Oglu biridittu, oglu santissimu, trasi ta sta house and chase away this morocchiu, oglu biriditto get out and chase away this mammucca... foar,p,16 (Blessed oil, most holy oil enter this

house and chase away this evil eye, blessed oil get strong and chase away this devil...).

Ko mucha aceite ojehovasáva, oñembotuichave ohóvo, omboyke, ijeroviaháicha, pe tesa aña. Upe riremí oñembohyru y irundy eskínape pe koty ha iñakārasy oho.

Oñemonguera haḡua umi erída, oñembojehe'a pe telaraña aséite reheve, ha peteĩ so'ó pehēngue michĩmi ojejapo haḡua kaldo. ¡Upe mezcla horrible ha'e, he'i hikuái, infalible! Pyhareve ome'ẽ chéve hikuái peteĩ vaso y magnesia reheve. Sapy'ami rire, opavave oryrýi, asēva'erã ro'ysãme añemosãso haḡua. Ajerrekupera vove chemondo hikuái peteĩ kuña ojapóva mágico rendápe: chemedi akã guive che py peve peteĩ rosca reheve ha che po horizontal upéicha avei. Ofaltáramo peteĩ pieza omboyke ñemano upe añope ḡuarã.

Jepe ha'ekuéraicha umi tio oguereko jerovia Ñandejárare, Santo-kuérare, Madonna-re. Káda arýpe 8 jasypoteĩ oguata hikuái Tindari gotyo, santuario ojededikáva Madonna Negra-pe, cuarenta kilómetro rupi upe távagui. Arekóma guive cinco año ajapova'erã upe penitencia.

Ojeguromandu'ávo umi peregrinación Santuario de Tindari-pe, peteĩ ára tia ojapo mboyve umi cappini (pantufas) trapo-gui. Tio horario oho caza-pe ha ogueru hógape peteĩ térã mokõi conejo ka'aguy ocoquina haḡua. Ikatu haḡuáicha oimpresiona porã, pe tia ombosako'i avei berenjena rellena. Omaña espejo-pe ha omopotĩ hova peteĩ paño reheve. Upérõ purahéi "Moõpa oĩ zazà, che belleza" oĩ de moda ha ajepokuaa ahenóivo "zizì".

Rosẽ Tindari-pe ka'aru once rupi roḡuahẽ haḡua ko'ẽmbotávo. Chekane'õ ha ikane'õ che fragilidad rupi, heta jey ajerure y potĩ, ha katu ndojoguái hikuái umi puesto-gui opa ambue tapicha ikane'õháicha: oñemoĩ fila-pe pe única fuente oĩva tupao ypýpe osyryhágui y haku máva noipytyvõĩ ombopy'aguapy haguã haku. Según tradición, ojogua hikuái garbanzo, frijol ancho ha frijol cannellini, upéi oho misa-pe, oñembo'e Madinuzza-pe ha

osêvo ojotopa hapichakuéra tavaygua ha che pariente paterno-kuérape. Asajepyte roho rokaru umi olivo máta oĩva ijerére guýpe. Ha'e peteĩ vergüenza chekane'õitereígui, upe árape añetehápe akóinte oĩkuri tembi'u apetitoso ajapo haġua peteĩ impresi3n porã angirũnguéra renondépe. Almuerzo-pe oike peteĩ conejo ka'aguy oñembojyva'ekue horno-pe, pe tio invariablemente oho ocaza un par de ka'aru mboyve, berenjena ha pimiento relleno, parral ha galleta ojejap3va 3gape. Ojevy haġua h3gape umi angirũ ogueraha peteĩ medio de transporte: pe auto térã umi carrito kavaju ogueraháva. Amaña, arresignáma ajevy haġua yvýre. Oĩramo añoite peteĩ tio ikatúva apermiti ajupi kavaju ári, ndaupéichairamo hasy.

Moakãha poteĩha - Umi yryvu

Ko'ágã peve pe tema religi3n rehegua, che tio ha'égui miembro peteĩ hermandad-pe, oguereko hikuái obligaci3n okonfesa ha oñekomunika haãua Domingo de Ramos-pe tupao San Giorgio-pe. Ko ceremonia oiko cinco aravo pyhareve, pa'i okonfesa raê opavave kuimba'e peteĩ capilla-pe, upéi oho confesional gotyo kuñanguérape guarã.

Oãuahẽvo itia turno, omondeva'ekue peteĩ chal morotĩ tuicháva, ogueru pe ao hi'aguĩ pe rejilla-gui ojejaho'i haãua ikatuháicha: ha'ete ku ogueraha va'erãha inhalaciones de manzanilla. Okonfesa ha upéi: - Ko'ágã nde turno - he'i chéve. Jepe ajapose confesi3n pe año aja, ndaikatúi. Che tia chejahéi: "Ndereñembohoryiva'erã Ñandejárare, peteĩ jey al año ha'e suficiente, ndaupéichairamo ndaha'etí digno rejagarra haguã pe anfitri3n ikatúgui repeka nde resa reheve jepe".

Nueve aravo rupi Santa Misa, comuni3n ha pya'eterei ógape. Jepiveguáicha, umi raz3n trivial rehe, itio oñepyrũ ohura ha oreko peteĩ tos nerviosa. Oiko umi escena oñemombe'u'ỹva: upe árape oĩramo oikotevẽva, ndaikatúi oescupi, ndaha'éiramo upéicha omombova'erã Ñandejárape ijurúgui. Oikóramo desgracia rupive, oipyhýta pe jarra ryru, oescupi ipype ha hoy'u jey pe líquido y ha asuka reheve. Arapokõindy Marangatu jave, tapichakuéra opyta pyhare jepe upe távape oime haguã umi serm3n ka'arugua omotenondéva monje. Ko jueves oñembosako'i umi colombe, peteĩ masa galleta opáichagua forma orekóva huevo hervido dura oñembopupu y ha anella, ingrediente t3xico colorante. Viernes Santo

pyhareve ayuno-pe rovisita opa tupão oñembojeguáva trigo ra'ỹi reheve, upéi ro'u mbohapy nieta rogue (hierba medicinal orekóva hyakuã mbarete) ogarantisáva bienestar año pukukue.

Natekotevẽikuri remba'apo ára pukukue ani ha'gua remoñeñandu vai pe Jesús Crucificado-pe, recoséramo pe aguja oisu'úta, rehecháramo oïha pe riesgo remoñeñandu vai ha'gua nde rete, ha mba'e. Upe árape guarã, taha'e ha'éva ajapóva, ni ndajejapíri, ndaha'éiramo Jesús hasëta. Once aravo jave sábado oiko Misa de Paz y Resurrección. Mayma mitã ogueru paloma ohupyty haguã pa'i jehovasa ha upéi ho'u haguã. Araka'eve ndaikatúi aipe'a upe satisfacción asalvava'erãgui che paloma mokõi huevo reheve pe viaje escolar-pe ñuarã oñeorganiséva martes Semana Santa rire. Tekotevẽ kuri aikuave'ẽ peteĩ óvulo pe mbo'ehárape. Semana Santa árape ojogua chéve hikuái peteĩ ovecha ra'y michĩmi ojejapóva pasta real-gui, pe michĩvéva ani ha'gua agasta hetaiterei. Pe tio ipy'ajueterei ha omimbi isapatu pe hollín oúva sarténgui oñeformava'ekue tata ári. Che tia oikuaáramo omohu'ãha peteĩ tembiapo ha opaga hikuái, che aconseja: "Eporandu nde tio-pe oguerúpa pe pirapire".

Ha'e ha che haimete roadorava'erã chupe mokõi tembiguái michĩvaicha oñemomýi peve ha ome'ẽ chupe diez lira ha cinco chéve. Ndaikatúi aiporu che pirapire oĩgui destinado alcancía-pe. Peteĩ jey ha'e che tia-pe ahugaseha pe lotería. Ha'e omoneĩ oha'arõgui ogana. Che mba'éva ha'e peteĩ japu. Añetehápe añeñandu avei deteriorado añemonde ha'gua ambojojávo che compañero de clase rehe: oreko hikuái falda, ha katu che tia-pe ndogustái ha che añemboliga amonde ha'gua ao henyhëva. Opavave omonde calcetín de algodón morotĩ, marrón térã hovy ijyva peve, che añekontentava'erã umi calcetín ha'e ojapova'ekue naranja-gui, peteĩ color sa'ive hepýva ambuégui. Amonde umíva pe rodilla ári oipytyvõva peteĩ banda elástica, ha katu pe problema tuichavéva ha'e, peteĩ py'ÿre, ohupytyha pe tobillo peve. Hi'ári amonde peteĩ par de calcetín mbyky orekóva puño. Che aimema marginado suficientemente ha avei

ojedestacava'erã che ao rehe. Umi cinco lira reheve aplanea kuri ajogua hağua peteĩ par de calcetín decentevéva aiporútava pyhareve aike mboyve clase-pe. Upe árape oñemboty upe tenda. Ndaikatúi aha ógape pe pláta reheve pórke che tia ojuhúta kuri. Apensa amokañytaha chupekuéra peteĩ ita guýpe pe mula rape pukukue. Pyhare oky ha, ojejapógui kuatiagui, oñedesintegrapaite, ahechakuaaháicha ambue pyhareve aha jave aguenohẽ.

Ohasáma quince día ha che tia oporandu chéve aganapa ra'e pe lotería. Upérõ jepe ndaha'éi cheonrrádo ha ha'e si. Upe pláta araka'eve noğuahẽ. Viernes Santo jave, procesión jave omomba'eguasúvo Nuestra Señora de los Dolor, ojojuhúvo mbo'ehára ndive ojerure ichupe ñemyesakã. Che ningo amano hína kuri atĩgui. Naturalmente ha'e ndoikuaái opa mba'e, upévare arrecibi mokõi bofetada che tia-gui hesa vai guýpe. Akóinte aha mbo'ehaópe voluntariamente, ha katu resultado vai. Avave nachentendei ha akóinte che ascenso gracias recomendaciones-pe, upévare che sy ipy'aguapy akóinte chemo'estudia haguére. Che aime porã pe jagua añoite reheve, peteĩ ára peve pe tio oka'úva ou jey távagui michĩmi tripe reheve ha pe mymba ogueraha peteĩ pedazo okaru hağua. Ojagarrávo peteĩ mosquete ohejáva umi soldado, ojuka chupe pe campo abierto-pe. Tuichaiterei mba'e chéve guarã.

Trilla jave aha aiporavo umi trigo ha cebada ra'ỹi opytáva umi vecino kokuépe, amoĩ peteĩ vosápe ha araha kuñakarai Tindara molino ysyry ári. Upérõ araha pe arína Novara-pe che sy primo-pe ha'e, viuda ha'égui mokõi mitã michĩva, oho ombyaty yvyra ka'aguýpe pyhareve ha omyendy horno ombosako'i hağua mbujape umi oguerúvape chupe pe arína, ogana michĩmi viru ha michĩmi mbujape mitãnguérape guarã.

Septiembre-pe, umi ígo hi'aju vove, ajupi umi ka'avo ha aiporavo umi yva he'ẽ poráva, amoĩ umi canasta de caña-pe ojekolokáva peteĩ gancho reheve umi hakãgui. Umi ígo oñeikytĩ ha ojeheja iseko kuarahy'ãme peteĩ jyva ári. Mbovy ára rire ipiru hikuái. Oñeñotỹ canasta tuichávape oje'u ro'y

jave. Umi ára porãme, kuñakarai María, vecina okaháregua, ou ombosako'i umi ígo seco. Py'ỹinte aha avisita chupe. Ha'e va'ekue heta mitã sy. Peteĩva umíva apytégui, Carmelo, oguereko epiléptico. Sapy'a py'a ndojejuhuvéima chupe. Pe sy ojepy'apýva oho oheka chupe ha che amoirũ chupe haimete ojediverti.

Aime jave quinto grado-pe mbo'ehára ojerure oréve roikuaauka haguã ore tuvakuérape oreguerahataha cine-pe rohecha haguã película "El alpino pequeño". Umi tio: -Nderehói rehecha upe basura. Pa'i rovái sobrino ohendu kuri: "Remondova'erã chupe, che avei ndahechái chupe". Upéi oñemomýi hikuái ha che ikatu aha.

Oguahẽkuri peteĩ paquete sygui dulce reheve. Che ningo agueru kuri unos kuánto eskuélape. Upérõ ningo ñembyahýi tiempo ha umi dulce jepe ofalta. Che mbo'ehára reindy ombo'e irundyha grado che aime aja quinto grado-pe. Ojerure dulce peteĩ mitãkuña'i imboriahuvéva chehegui hasývape ha ahejapaite chupe ñuarã.

Áño 1945-pe che túva oho jey Domodossola-pe. Ahecha jey chupe abril de 1946-pe ha hendive oĩ che sy oha'arõva peteĩ mitã.

Ahasa diez día vy'ápe rupi che tuvakuéra ndive. Py'ỹinte aha avisita che abuelo ha che tiokuérape, upévare akaru ikatuháicha ha hoy'u heta gaseosa che abuela ovendévagui. Ipahápe che sy cheguerahase hendive norte gotyo Italia-pe, ha katu che tia, akóinte japu ha ijehénte, okonvense chupe chereja haña hendive. Che aime kuri quinto grado-pe, akóinte añeha'ã oñeme'ẽvo chéve che fragilidad. Umi ára exámen aja oñuarẽ marandu iñermáno michĩva heñói hague. Avy'apaite, ha katu ñembyasy al mismo tiempo, cherasẽ vy'a ha hasýgui. Oiméne upévare pe mbo'ehára che ascenso ndaípe'áiramo jepe che juru umi exámen aja. Upe añope omoĩ hikuái peteĩ sección secundaria-pegua pe aldea-pe ha haimete opavave che compañero de clase oñembosako'íma umi exámen de entrada-pe oíke haña ipype. Chéve ñuarã ndaipóri posibilidad: che tiokuéra oĩkuri

convencido umi búho añoite ohoha upe tipo de escuela-pe. Añetehápe, omohu'ãvo hikuái secundaria ohova'erã Mesina-pe maestría-pe. Che tuvakuéra opensa va'erã omondo haña pe pláta umi lívrope ñuarã, ndojapomo'ãi kuri mba'eveichagua gasto. Asegi cherasẽ asegiségui che estúdio. Upéi oikuave'ẽ chéve hikuái oportunidad añeinskri vi haña pe curso profesional dos años-pe, peteĩ especie de escuela media imboriahuetereíva ipukúva dos años. Umi tapicha imboriahuvéva oho upépe, en cualquier caso che aasepta. Aguata jey jey, pyhareve ha asaje aime pe curso-pe. Mbo'ehao oñembojehe'a: umi kuimba'e ñakãrakuvéva ohupi ipo director ombo'éva matemática rehe, avei oity hikuái mbo'ehára italiano ha francés-pe. Mitãkuña'ípe oñembo'e tembiapo ogapypegua ha kuimba'ekuérape arandu ñemitỹ rehegua. Añetehápe, ndoroaprende mba'evete. Che ganancia iporã atĩgui ha tuicha y'uhéi a'aprende haña.

Opa mboyve pe año escolar umi mbo'ehára orembosako'i peteĩ teatro benéfico-pe ñuarã. Ajapova'erã peteĩ aparición añemonde peteĩ erizo de calle-icha. Upépe oĩ itio gorro, ofalta pe pantalón mbyky. Che ha'évo che tia-pe, ha'e osapukái: "Nde itavy remoĩ haña bono". Ndaperdéi che korasõ: aha pe peluquero rembireko Liezza rendápe ajerure haña ojerure haña préstamo ita'ýra pantalón. Upévare pe espectáculo ka'aru añemonde peteĩ erizo callejero-icha, heta jepopete ha che tiokuéra desesperación mbytépe, oĩva'ekue audiencia-pe upe ocasión-pe ñuarã.

Ñambyasy, ohasa umi mokõi año jepe ha amohu'ã mbo'ehao tapiate ñuarã apensávo apyta hague ignorante yma guaréicha ha hetave yma guarégui.

Capítulo seis - Cheperdonamína (Mbyjakuéra resape) .

Arekókuri doce año che sy oúrõ guare chevisita agosto-pe che ru ha che hermano michĩva ndive ahechava'ekue primera vez. Ahechávo hova michĩmi chembovy'a ha chemandu'a upe ára ha'eha peteĩ umi iporãvéva che rekovépe. Che tuvakuéra odesidi chegueraha hendivekuéra aha jey haĝua mbo'ehaópe, ha katu che tia odisuadi chupekuéra pe idea-gui hetaiterei jey: chemondóta ha'e haĝua peteĩ costurera orekóva perspectiva a'aprende porã haĝua pe oficio. Ha upéicha oiko, che rembipota'ỹre. Che tuvakuéra oho ha che apyta Sicilia-pe peteĩ idiota-icha. Upe guive ndaiporivéima py'aguapy ha akóinte cherasẽ ñemiháme. Che tiokuéra he'i che tuvakuéra katuete ndacherayhumo'ãiha ha'ekuéraicha, chemongakuaa hague peteĩ tajýraicha (peteĩ tajýra katuete ohasáta kuri pe mba'e'asy cheichaguáva). Peteĩ ára che tia oho pe costurera ikatupyryvéva rendápe upe távape, che sy oaprende haguépe avei pe oficio, oporandu haĝua chupe che contratátapa. Pe ao apoha ombohováí oguerekómaha ocho mitãkuña ha ndaikatuiha ombohetave pe número. Ambue árape itia ogueru chupe óvulo okonvense haguã chupe ha he'i: - Eju jey peteĩ jasy rire, ikatu peteĩva umi aprendiz oho Turín gotyo ha peteĩ tenda opyta gratis nde sobrina-pe guarã -. Oportunamente, un mes rire che tia chemondo laboratorio-pe. Pe kuñataĩ, ndohasáiva un metro y medio, cheguerohory: "Oĩ porã, rogueraha roiporiahuverekógui, aimo'ã reju porãvetaha che

rendápe repyta rangue okaháre". nde tia ndive". Ha'e ndojavýi enteramente opensávo upéicha. Ambue árape ocho aravo jave ajehechauka. -Eñepyrũ embojere pe laboratorio -he'i chéve, "upéicharõ rejohéita pe piso". Pe tembiasakue oñepyrũma hyakuã vai chéve. Añepyrũ amopotĩ ikatuháicha. Che michĩ che estatura, areko doce año, ha katu ahecha ocho.

Ndaikuaái mba'éichapa ajohéi pe piso: okaháre ojejapo itagui ha pe tava'ípe, oĩháme azulejos, che tia araka'eve ndojohéi ani haguã ojedesgasta. Añeha'ã ajapo ikatúva guive, ha katu pe costurera cherenói jyva ndajejohéi porãigui. Nueve aravo jave oguahê umi mba'apohára ha oñepyrũ oñeinteresa causa pyahúre (mitãkuña'i). Opavave omaña cherehe peteĩ aire de poriahuvereko reheve. Ahendu idiscursokuéra ha añemondýi ndaikuaáigui umi mba'e esencial tekovépe. Sapy'a py'a ome'ẽ chéve hikuái unos kuánto tembiapo costurera rehegua, umi mba'e ndachegustáiva ajapo, akóinte chepy'arory ndaikatúigui aestudia. Oĩ peteĩ lado positivo pe árape: asajepyte, natekotevẽi ajevuy okaháre, akaru kirirĩháme che rógape, amosarambi peteĩ servilleta mesa ári, amohenda pe vaso, pe y ryrú ha peteĩ plátu. En pocas palabras, ha'u haña peteĩ pan ha kesu hatáva chegustaiterei amoivo pe mesa opa tapicha común-icha. Akaru rire aha peteĩ vecino rendápe, itujavéva chehegui nueve año ha ha'éva costurera. Ha'e oipytyvõ ojeipe'a haña che resa che ingenuidad-pe. Isy, peteĩ iñermana orekóva elefante py ha ambue inválido oiko hendive.

Sometimes they invited me to have a bowl of soup. The seamstress asked me to help her do cross-stitch embroidery on children's clothes. Once I had a crisis of sadness and left the job half done. Another time, out of spite, I took the ash from the brazier and sowed it along the staircase. They said: .foar,i,18 "Who eve foar? Will I catch a disease?". .foar,p,16 In the end they understood me and forgave me.

Sapy'ánte ajupi umi monja orfanato Antoniano-pegua rendápe añembosarái haña umi huérfano ndive. Che aenvidia'imi chupekuéra oiko haguére hendaitépe ára. Okaru hikuái mesa akóinte oñemohenda porã

reheve, upéi oha'ã ha ipahápe umi hora oñemoĩvape oñeme'ẽ Nandejára devoción-pe oñembo'évo. Che apensa: - Afortunada chupekuéra, ndoguerekovéima ituvakuéra ha upéicharõ jepe oiko porã hikuái umi monja ndive, che katu areko tuvakuéra ha katu aime obligado aiko haguã ko'ã tio vaiete ndive -. Ha'ekuéra oikuaa'ỹre, ani haġua oiko peteĩ interrogatorio aburrado upe rire, sapy'a py'a aha avisita peteĩ tia paterna oikóva pe aldeape. Ajerure chupe pláta amondo haġua peteĩ kárta che tuvakuérape ajerure asy chupekuéra chegueraha haġua hendivekuéra.

In November of every year they took me to the Sant'Ugo fair which took place in Piano Vigna. In this location the paternal grandparents set up a shed where they prepared grilled meat and sausages which they sold together with a good glass of wine. For me it was an opportunity to be together with my paternal relatives, taste good meat and drink a colored soda, look at the stalls selling braziers, lanterns, earthenware pots, quarts and .foar,i,18 bumbaelli. .foar,p,16

Ambue árape roho jey Badia Vecchia-pe Sant'Ugo karu guasurã, peteĩ misa, peteĩ procesión michĩva ha upéi jey che abuelokuéra tenda oikuave'ẽva chéve salchicha, mbujape ha gaseosa, kóva oñohẽ peteĩ botella michĩvagui oñembotýva peteĩ pelota reheve pe interno-pe.

Peteĩ jey Navidad mboyve roho Messina-pe 3 ára pukukue. Roke peteĩ pariente ndive. Ndachegustái chupe michĩmi: he'i itiokuérape omondaha huevo peteĩ chokokuégui mercado-pe, odistraévo chupe. Che aikuaa kuri catecismo-pe ndovaléi remonda. Ka'aru roho che membykuña ndive peteĩ karai ojavóva ta'anga rendápe. Chepojera haġua, che tiokuéra ome'ẽ chéve pláta ajogua haġua umíva. Pe mesa engrasada Castrangia-pe ikatu amopu'ã peteĩ escena nacimiento rehegua. Espárrago rakã ha unos kuánto algodón rakã reheve aforma peteĩ choza. Ka'aru chegusta pe ambiente mokõi vela ojejavóva nogal cáscara reheve oñembohykúva aceite-pe ha peteĩ cuerda pehẽngue Bebé Jesús ykére. Tío Michele omomba'e avei pe

idea ha chepremiase: "Ntoia, epega mokõi pera espinosa", ha che tia oho ogueraha itupao guýpe oñeñongatuhápe.

Apytávo ake Novara-pe añoite, novena de Navidad aja aha che vecino Antonietta ndive pe servicio-pe ojejapóva 5 aravo jave pyhareve tupao Annunziata-pe. Tupao rapykuéri pe sacrista ome'ẽ umi apyka peteĩ cuota reheve. Rogueru chupekuéra ógagui. Rojevývo rovisita Carolina-pe, pe ingeniera lavadora, omba'apómava pyhareve pyte escalera guýpe. Upérõ ohopáma oguenohẽ y ykua San Francesco-gui litro tuicháva reheve, omyenyhẽ haguã pe tina yvyrágui ojejapóva. Ha'e he'i: "Caùsi, eha'arõ ko'ápe, ahecháta ange pyhare hembýpa umi karaikuéra galleta, ikatu haguã redesayuna". Haimete araka'eve ndojevýi ipo nandi. Ainvita Antonietta-pe ojupi haġua ha romyendy pe brasero. Carolina ndojuhúirõ guare ambue mba'e ho'u haġua aha kosináme ahupyty haġua peteĩ mbujape hatã ha peteĩ vaso y "bumbaello". Ropyta 8 peve rojapo haguã doilies, upéi rojedespedi: Che aha taller-pe, Antonietta oho hógape oipytyvõ haguã isýpe ha'égui tajýra añoite orekóva 8 joyke'y.

Novara-pe añoite añeñandu ciudadano-icha. Aha jave avisita abuelo Turi amopotî iventana ha ome'ẽ chéve "peteĩ srea" (peteĩ propina). Aha ajogua esmalte de uñas. Avei ajogua pe solvente aipe'a haġua añandu jave ajotopataha che tiokuérape. Che aiporu talco polvo polvo ramo. Ay: peteĩ ára aheja che rova ári ha ahasa che jepy'apy, ñembotavy ha che insulto. "¿Moõgui piko reguenohẽ pe pirapire upe basura rehegua?". Ha ha'e: "¿Nderehechái piko harinaha?". Upe aja, umi vecino ova kuri ambue barrio-pe. Peteĩ árape cheinvita hikuái aha haġua pe sirkúpe. "Ndarekói mba'eveichagua pirapire..." ha'e chupe. Ha'ekuéra ome'ẽ préstamo chéve umíva. Asaje umi marinero laboratorio-pe ovy'a haguã espectáculo-pe: monos trapecio-pe, mitãnguéra kavaju michîva ári, elefante, payaso, umi mba'e araka'eve ndojehecháiva. Ñambyasy ahupytyva'erākuri 8 lira.

Mbovy ára rire, aja Castrangia-pe, San Salvatore-pe aikuaa peteĩ compañero de escuela sy orekóva peteĩ vosa henyhẽva verdura ojejoguáva

chokokuégui. Oporandu chéve ikatúpa aha jey távape (mentalidad upe época-pe otĩgui oho haguã plaza-pe ivosa reheve!). Che a'acepta, apensávo aganataha viru pe propina reheve. Ñambyasy, hasýgui oġuahẽ haguére hógape, chepremia irundy maní reheve. Ndaperdéi che korasõ. Agana peteĩ lira avendévo peteĩ doily peteĩ kuñakarai Fantina-yguápe. Amopu'ã Pinocho de cartón orekóva ipy ha ipo oñemomýiva peteĩ cuerda rupive. Oĩ mitã ojoguáva umíva unos kuánto céntimo rehe. Ambue idea: anteojos de sol mitãnguéra mboriahúpe guarã. Aheka kuri umi envoltura de dulces color transparente umi barra renondépe. Kuatia asuka reheve aikytĩ pe marco ha ikatu arrekupera ambue centavo. Mokõi jasy rire aconseguí arrevolve pe 8 lira.

Pe abuelo, jepe ituja, pe asma ha hernia oguerekóva cinco año guive, oñeha'ã ojedistrae okaháre, haimete araka'eve imembykuña ndohóigui ovisita chupe. Ha'e oĩ porã umi mokõi jasy verano aja oġuahẽrõ guare imembykuña Messina-gui: ha'e ojohéi ijao ha ombojere pe óga omopotĩ haġua opa mba'e oñembyatýva'ekue pe arýpe.

Rojohúvo he'i chéve: "Ne tia ha'e peteĩ desgracia, ndaikatúi rejapo peteĩ tuja mboriahúpe ohasa asy upéicha ky'ápe". Ka'aru aha amombe'u, ha katu pe tia otaky ikuñataĩre: - Ha'e ciudadano, ikatu opensa ijehegui mba'épa oipota -. Ha ambohováí: "Ere porã, ahecha pe ñemopotĩ rejapova: rejohéi voi pe urinal ácido reheve ha omimbi jey". Ko'ã momento-pe ome'ê chéve peteĩ mba'e noñeñe'êiva'erãgui ko'ã mba'ére ha chembojeguaru.

Peteĩ ára che avuélo ome'ẽ chéve viru ha ajogua peteĩ aranduka purahéi rehegua oñe'ẽva umi mitãkuña taller-pe. Sapy'ami ahupyty amokañy, ha katu peteĩ ka'aru ndarekói tiempo ha pe tio, ohechakuaa rire, oñepyrũ ohura: - Ko basura ivaietereíva jepe, ko'áġa oiko ndehegui peteĩ bully -. Umi ñe'ẽ rehe amombo hovaitépe ha'e ojapo mboyve. Ha'e ndohechavéi che rebelión, omboguejy che pantalón cinturón ha oñepyrũ cheinupã mbarete. Che areko trece ary rupi ha ha'e pe jey he'i hambirekópe: - Ahendu peteĩ kuñakarai ohoha Italia yvate gotyo, emoirũ nde sobrina-pe tava'ípe ha

emondo hendive ituvakuérape -. Upe momento-pe añeñandu vy'a, cheresarái voi pe mba'e hasývagui umi ñembyepoti ajagarrava'ekue, upéi aha ha aguapy kapi'ípe ajepy'amongeta. Pytũmby oñepyrũma ho'a, aimo'ã, umi pyhare sombra oike jave umi vyramáta rakãre ha peteĩ vytytu ro'ysã sa'yju ojupi pe ysyrygui.

Añembo'y peteĩ nogal vyramátare ha ake amañávo umi arai rehe. Heta asoña, peteĩ enjambre de sueños coloridos. Peteĩ vytytu sa'yju ohetũ che rova. Aipe'a che resa ha extrañamente ahayhu upe tenda ymaite guive ndacha'éiva ha ahechakuaa primera vez asombro reheve ohesapeha umi mbyja resape rupive añoite. Aheja aike ko estado de abandon-pe, asoña jey. Vy'apavẽ peteĩ líquido misterioso-icha oike che ser michĩmíme gota a gota. Che ndaha'éikuri peteĩ mitã he'ẽ asýva. Che py oñembo'y, oguata haguére umi ita'i haimbe asýva pe ysyry ári, ha katu che rete tuichakue, ha che ánga jepe, ko'ágã ojepokuaa ombojegararu opa mba'e ikatúva ha'ete dulce ha tierno. Ha katu akonfesa upe oke mbykymi upe ka'aru iporãiterei hague ha araka'eve ndajuhuvéima. Ikatu upévare chemandu'a gueteri hese. Sapy'aitépe peteĩ po opytu'u che akã ári, oñuahẽ tia Antonia ha hape tee, sapy'aitépe chemombáy: "Jaha ógape. Roguahẽvo, rehetũta nde tio po ha ere chupe - Por favor, cheperdona -". Ha upéicha oiko.

Upe ka'aru añoeno oryrýi, ndaikatúi ake upe pyharépe ha ahasa umi aravo añoeha'arõvo frenéticamente pe ára. Añembotavýramo ake ahechakuaa'ỹre, sapy'aitépe añemondýita ha'ete ku peteĩ ñehenói térã peteĩ conciencia ryrýi rupive, oikotevéva aime haña despierta ha hasy ha nome'ẽiva chéve pytu'u. Ahasa pe tiempo hembýva che resa ojepe'ávo, ahechávo umi monstruo pyhare pytũmby oguerúva umi muro-pe ha, areko'ỹre mbarete ajapo haña mba'eve, cherasẽ ha cherasẽ. Ha katu ndaha'ei peteĩ sapukái ñembyasy, ha'e ambue mba'e ndaikatúiva ahechakuaa. Ambue árape ndahái laboratorio-pe che rete ojoguágui peteĩ mápape, oñembyaieterei. Ajevy peteĩ semána riremínte oñepyrũrõ guare oñehundi umi letréro.

Moakãha siete - Emilia

Domingo asaje aha orfanato-pe unos cuantos amigos ndive: peteĩ monja omyesakã oréve pe Evangelio de manera iporãva algunas bromas relevantes reheve. Mba'eichaitépa javy'a jahasa haguére upe aravo vy'ápe. Peteĩ ára he'i oréve obispo Mesina-gua oĝuahêtaha octubre-pe umi Confirmación-pe ĝuarã.

- Emopu'ã nde po reipotáramo ko Sacramento ikatu haguãicha amomarandu arzoscordote Monseñor Salvatore Abbadessa-pe - Ndaikuaáigui mba'épa ajapóta, tímidamente amopu'ã che po. Mbovy ára rire amombe'u zizì-pe. Ha'e otĩ: rohekava'erã peteĩ madrina. Apropone chupe pe cartero rajy, señorita Rina, peteĩ mbo'ehára imitãva. Mba'éichapa ikatu ñaporandu chupe? Ambue árape roho hógape ha ha'e omoneĩ. Pe 9 de octubre de 1948 asaje aha che amigokuéra ndive Tupao Madre-pe akonfesa haĝua. Ambue árape aha pyhareve che madrina rógape, ome'ëva chéve peteĩ pulsera filigrana ojejapóva korasõ michĩmiva reheve. Añepyrũ avy'a. 11 año roho tupaópe. Oguahẽ obispo ha oñepyrũ ojapo Santa Misa. Pe intervalo aja roñemoĩ fila-pe nave central-pe ha peteĩ teĩ ha'e oremoañete. Opa rire pe misa, umi tio noikuave'ëi ni peteĩ café madrina-pe. Omomaitei rei hikuái chupe ohenóivo chupe "commare".

I remember that as a child, when we returned from Castrangia, before arriving in the village there was a chapel dedicated to the Savior. The zizì stopped for a moment and said in a loud voice .foar,i,18 "oh mothers, oh mothers...". .foar,p,16 I thought it was a prayer. When I became older I

understood that she instead called her deceased mother, as the cemetery was located just above the chapel. I had never visited the cemetery because zizi didn't even go for the feast of the Saints. I knew that on that occasion people bought flowers from Miss Signorino in a place called "Fussadello" and went almost in procession to decorate the tomb of their loved ones. Once I proposed to zizi: "Why don't we go and visit your mother's grave too?".

She replied that she would be sorry. - It is useless to invoke .foar,i,18 "mothers - mothers" .foar,p,16 if you don't want to bring her even a flower. - At these words she almost moved. We went to Fussadello to buy some chrysanthemums. On All Saints' Day I went to call grandfather Turi to take us to the tomb of "mothers", for me grandmother Rosa. My grandfather had recently had that tomb rebuilt because during the war the only bomb that fell in the cemetery had destroyed it.

Even though I was proud to have won another battle, my thoughts were with my parents day and night. I tried to distract myself when I was in the lab. I began to enjoy sewing: I prepared the wadding for the shoulder pads, I blew on the charcoal iron. When the iron was hot the big girls ironed the pieces to make clothes. To keep it taut, weights sewn between two ribbons were placed in the hem. I went to buy them from my godfather who sold rifle material. They were pellets that I had to flatten with the hammer. Sometimes I even flattened my fingers... Meanwhile, Mrs. Orlando held paid cutting courses for the older girls. I was sitting far away but I was listening to understand something from the lessons. Once the uncles said that we would go to Fantina to visit the "commare" and the "compare", those who slept with us when they came to Novara for important errands. Once the godmother asked zizi "How old are you?" And she said: .foar, i, 18-I'm blind to my eyesight, I don't think about it-.foar, p, 16 (if I didn't have sight, I don't remember).

With grandfather Turi's tip I went to buy a piece of green fabric, to test my ability I made a skirt. The day of departure for Fantina arrived (two hours on foot). We got up at 4. I wanted to surprise Zizi by wearing my skirt. It was so narrow I almost couldn't walk. When they saw my creation they began to say: - We raised it and now that it starts to grow it acts like an owl. It makes us ashamed. And I pointed out: "I'm not taking this away, if you want it's like this, otherwise, you go!" But in my heart I thought "how can I walk in such a tight skirt...". We arrived at our destination anyway. The commare asked where I had had such a beautiful skirt made. .foar, i, 18-Sa figi illa-.foar, p, 16 (she made it herself) she replied zizi. - So when we have to sew something we come to her -. Owl pride...

Sapy'ánte távape ahecha umi mba'e chembopy'aroryva. Emilia ningo peteĩ ohendu'ỹva iñe'ẽngúva, oiméne ndorekói hóga. Haimete káda día ohasa pe kálle che aikohápe. Ojohúramo peteĩ tapichápe omoĩ ipo ijuru gotyo. Sapy'ánte umi tapicha oikuave'ẽ chupe peteĩ mbujape pehẽngue, ha katu oĩ umi ome'ẽva chupe inescrupulosmente umi corteza de queso ha upéi okañy ohecha haġua pe reacción: pe mitãkuña mboriahu oguapy peteĩ okẽ escalón-pe ha oinupã iñakã pe pared-pe. Peteĩ ára aha aja pe tenda ahupyty haġua peteĩ rosca ahendu Antonio ñe'ẽ hatã, pe ohecha'ỹva. Pe abadía guive, opytáva táva ru'ãme, oikuaauka oġuahẽmaha umi sardina. Mbovymi lira che abuelo propina-gui hembýva reheve, aha pira ñemuhápe ajogua haġua peteĩ par de onza. Asajepyte amyendy pe estufa carbón reheve, ambojy umi sardina ha amoĩ peteĩ kuatia asuka rehegua pehẽnguépe. Ahechávo Emilia ohasaha ame'ẽ chupe umíva. Ha'e omaña hesekuéra ñemondýi reheve ha opukavymi ome'ẽ haġua chéve aguyje. Ahecha chupe oguapyha pe okẽ jepiveguápe, ndoinupãi iñakã pe pared-pe, ha katu omoĩ ikuã ipire hũva ijuru gotyo. Upe árape ndakarúi: amopotíva'erã pe estufa umi tataindy hembývagui ani haġua che tiokuéra ontende umi mba'e añepyrũva.

Angela ohasa upe tape asaje rupi ita'ýra Nino ndive, peteĩ kuimba'e discapacitado oguatáva ha katu oñe'ẽva gesto reheve. Oho hikuái peteĩ mba'yru reheve ogueraha haguã sopa orfanato-gui. Peteĩ ára Nino ha'eño imba'yru reheve, che róga ypýpe mokõi mitãkuimba'e oipe'a chugui ha okañy. Ndaikatúi oipyso yvate ikalsonsillo. Ha'e ningo ndorekói ropa interior. Che tímidamente aguejy amonde haĝua chupe. Ha'e ningo primera ves ahecha peteĩ kuimba'e oñemonde'ỹvape. Ay umi tio oikuaárire, ha'éta kuri peteĩ escándalo.

In one of the many letters sent to my parents I had expressed the desire for a wristwatch. Having learned that Mrs Agostina had come from Domodossola, I went to see her. As soon as she saw me she hugged me and she gave me a package sent by my parents. I opened it and to my surprise I found a brown lamb fur coat with curls as big as a finger, a felt hat and a box with a watch. I was trembling with joy as the lady placed it on my wrist. She gave me a glass of water to pick me up and I ran home. The next day when my uncles came to Novara they said that if I wore that fur they would think I was crazy: no one in town owned anything like that. I wore it with pride anyway. I would roll back my sleeve to let everyone notice the little watch. I often gave it rope, so in a short time it broke. Going to Castrangia I met some elderly people who asked me the time. To avoid making a bad impression, I looked at the now irremediably broken watch and said that I had forgotten to wind it. .foar,i,18 - Thank you very much -.foar,p,16 They greeted me and continued on their way.

Oñembojojávo che angirũnguéra rehe che michĩ ha ipire hũ, opavave "desarrollado". Peteĩ kuatione'ẽme che sy oporandu zizì-pe che "desarrolla"pa che reindy Rosa-icha. Ha katu Zizì-pe ĝuarã oñe'ẽ ko'ã mba'ére ha'e tabú. Ha'e ndoikuaái che aikuaaha opa mba'e tekovégui. Rebelde jepiveguáicha, ha'e chupe "Ndaha'etí 'falta' che desnitrado haguére". Ha ha'e: - Mba'épa ere. Ymaite guive roipytyvõ. Peteĩ ka'aru ake hína kuri Castrangia-pe ha añeñandu cherasy. Che aime kuri peteĩ sudor

ro'ysãme. Aimo'ãvo ha'eha pe ipaha, añembo'e, cherasẽ ha asẽ pytũmbýpe apipi haĝua mbovymi gota. Ha he'i hikuái: "Repu'ãramo peteĩ jeyve che roinupãta!". Ikatu pe Madonna de Tindari cheprotehe. Aha jey pe colchón de paja-pe ha ake. Ambue árape laboratorio Novara-pe señorita Assunta cherecha che morotĩve jepiveguágui. Pe mesera oguerúrõ guare chupe café ha kamby rebanada tostado reheve káda pyhareveguáicha, oikuave'ẽ chéve avei.

Moakãha ocho - Umi golondrina oveve

Ahasávo heta tiempo Novara-pe, ha'ete ku okambiáva pe tekove: oiméne aha haguére avisita abuelo Turi-pe ha vy'ápe añemongeta hendive ininterrumpidamente asaje pukukue aja. Omombe'u chéve heta tembiasakue hekove rehegua ha mba'éichapa hasy peteĩ jey ijeikove. Avei, aiko haguére Novara-pe areko oportunidad ahecha ha'gua umi mba'e iñimportánteva oikova'ekue upe távape. Opa mba'e ári, umi función religiosa tuicháva, umi procesión, umi bautismo, umi confirmación, ha katu opa mba'égui umi ceremonia de boda, chemomyi. Upérõ umi kasamiento ojejapo ka'aru, haimete jepive aha amaña che irũnguéra ndive San Nicola tupaópe.

Peteĩ ka'aru ahecha peteĩ nóvia ijao morotĩva osẽha itúva ndive. Morotĩ nieveicha, ha'ete peteĩ muñeca, iporãiterei! Ha'e Carmelina omenda va'ekue Filippo rehe. Che añe'empatiza completamente ha asoña: "máva piko oikuaa, peteĩ ára ikatu ojehu chéve avei...".

Umi árape areko sensaciones extrañas, oĩ peteĩ mba'e pyahu ha iñextraño pe aire-pe, areko premoniciones. Chepy'aguapy'ỹre ha aha'arõ oiko peteĩ acontecimiento extraordinario. Ha añetehápe pe acontecimiento nda'aréi

oúvo. Asaje rupi ohasa jepi pe cartero. Peteĩ ára junio-pe ahendu iñe'ẽ osapukáivo: "Campo, oĩ correo". Ajagarra pe kuatione'ẽ, ou... Domodossolagui! Pe sy ohai iñermánape.

Aipe'a sapy'a haimete amondoro ha amone'ẽ peve, oĩ pe marandu aha'arõva'ekue che rekove pukukue: 12 de septiembre rupi che sy oúta Sicilia-pe chegaraha ha chegaraha haña norte gotyo! Ko'ága peve che ningo peteĩ kuñataĩ, pe futuro chera'arõ ha ahekava'erã peteĩ tembiapo. Aikuaávo pe reacción oguerekótava che tia, prudencia reheve amokañy pe kuatione'ẽ peteĩ mba'yru guype oguerekóva peteĩ mar de basura: zizì omoñe'ẽrire, che mboriahu... Sapy'ante tio Micherillo, ndaha'éirõ guare omba'apóva umi aldea-pe, oúta pe tenda Novara-pe. Sapy'ante ou zizì ndive ha, oñemondýivo, he'i: "Nde sy ndohaíri sapy'ami, oiméne ojehu chupe mba'e...". Che katu akyhyje oñuahẽramo ambue kuatione'ẽ oguerekóva algùn pista. Peteĩ ára, añetehápe, oñuahẽ peteĩ, ha katu vy'arã mba'eveichagua alusión'ỹre pe viaje Sicilia-pe. Verano ojedesliza mbeguekatu chéve ñuarã, ndaikatúi aha'arõ opa upe ñeha'arõ frenético. Pe traváho chepytyvõ ani haña apensa ha ahasa haña pe tiémpo oñuahẽ meve che sy. Asunción arete 15 de agosto-pe guarã opavave tapicha ohechaukase ielegancia ha laboratorio-pe akóinte heta mba'e ojejapo, jepiveguágui: heta kuñakarai ohechaukase ijao pyahu. 13 de agosto ojededika umi mba'apohára ikatúva okose ijao tee.

Che ajerure kuri zizì-pe ojogua haña pe tela oĩ haña en par che amigokuéra ndive. Ha'e omoneĩ ha che aiporavo peteĩ tela beige barata orekóva diseño nudo hovy. Pe kuñataĩ oĩva pe taller-pe oikyĩ chéve ha ojerure peteĩ mba'apohára ijedámavape chepytyvõ haña akose haña. Pe fiesta árape areko peteĩ ao pyahu opavaveicha.

Oĩ avei umi oikuaáva oúva Fantina-gui. Peteĩva ohechava'ekue che falda apretada herakuaitéva. Ogueru peteĩ tela pehẽngue ha oporandu zizì: "Ne sobrina ojapova'erã chéve peteĩ ao, ikatupyryeterei!". Che ajagarra umi medida orekóva. Aguereko che akãme peteĩ modelo señorita Assunta

ojapova'ekue peteĩ cliente-pe ñuarã. Ajerure sapy'ami tiempo aikytĩ ha añeha'ã haña. "Ndaipóri, pe tela ipohy'i'imi, oĩ porã otoño-pe ñuarã. Ajúta 20 de setiembre rupi".

Upe aja Carmelina, mitãkuña laboratorio-gua, oinvita opavave iñangirũnguérape imensápe, ogueromandu'a peteĩ setiembre ka'aru tupao Matrix-pe. Zizì permiso reheve aha pe ceremonia-pe. Umi invitado apytépe oĩ avei peteĩ kuñakarai Domodossola-gua oikuaaukáva inminente osêtaha: "Concettina, nde ára ojeipapa Novara-pe. Nde sy oúta pya'e ndegueraha".

Umi refresco rico rire ajevuy che rógape vy'ápe. Ohasa ára ha oñuahẽ pe festival Tindari 8 de setiembre-pe, upe arýpe pe ruta ipukuetereíva ojere pe ysyry rupi ha'ete ku mba'eveichavérõ hasy ha infinito primera vez-icha, oñeñandu avevehaguéicha. Rojevývo Castrangia-pe aikuaauka zizì-pe apytataha mbovy ára pe excusa oñeinventáva reheve pe laboratorio opytataha oñemboty 12 peve Upe pyharevépe che korasõ opyrũmba. Roiporavo unos kuánto ígo rogueraha haña peteĩ vecino-pe ha roho Novara gotyo. Upe mbytépe ahecha mombyry guive che sy oguejyha pe mula rapére. Añani hendápe ha aañuã chupe opa mbarete aguerekóva che po michĩmíme. Zizì oñepyrũ osapukái "Mba'ére piko reju sapy'a? ¿Reimo'ã piko ikatuha regueraha Concettina-pe?". "Heẽ - ombohováí sy - mbohapy ára rire rohóta". "Ndaikatúi, rembosako'iva'erã ao peteĩ kuñakarai Fantina-gua". Ha'ékuri ambue excusa chejoko haña. Osapukái meme. Che apoko hína kuri impasivamente pe yvágare peteĩ dedo reheve. Che ñembyasy añoite ha'e ndaikatuvéima haguére avisita abuelo Turi-pe.

Pe 14 ka'aru rokaru. Zizì oipe'a ijuru añoite oinsulta haguã che sýpe: "Mba'éicha piko reñeanimáta reipe'a chehegui, ndereguerekói korasõ, chembohasa asyeteri, ndacheconsideravéima hermana ramo". Ahecha Micherillo-pe tesay reheve primera vez. Ijvyra asy ha hatáva guýpe yvyraicha, ojehechaháicha opytáva ka'irãime unos kuánto gota yvypóragui. Che katu ro'ysãkuri mármolicha ha ndachemomýiri mba'eveichavérõ.

Ndake ni peteĩ tesape'a pyhare, miles de pensamiento oñopersegi caóticamente che akãme ha ndaikatúi aha'arõ oġuahẽ pyhareve ikatu haġuáicha asẽ. Pe sy omanda kuri pe taxi peteĩ karai héravagui "cauzi i lupi" (pantalón de lobo). Ko'ẽmbotávo ropu'ã, rojapo peteĩ toque paha pe maleta de cartón peve ha rojedespediti ore tiokuérágui. Osẽvo, che tia osẽ hesay reheve ikotýgui, iñakãrague oġuejy, ha ojepoi che sy py gotyo, ojerure'asývo: "Ko'ágã ajejukáta ha reguerekóta peteĩ ñemano ne conciencia-pe nde rembyre". tekove! Por favor, nde che ajerure che jyva ári - he'i - che kuña mboriahu mante, ha'eño ha ojetrata mymbaicha iména japu rupive, avave ndacherayhúi. Che reindy, ajerure ndéve ani haguã reipe'a chugui che, eiporiahuvereko, nde ndereguerekói derecho chereja haguã cheaño, okakuaa ñande apytépe yvotyicha ha ko'ágã ndaipóri agradecimiento!"

Iñakãrague ojedespega ha hova oġuejy yvyku'ígui, oinupã pe yvýpe, omaldecí pe universo tuichakue. Che sy ontende iñermánagui ipeligroso ha operdeha iñakã, ipasiénsia. Ha katu, nomýiri, ndohejái oñemomýi poriahuverekógui, ohendu'ỹ umi ilusión ojapóvape, omaña mombyry ha oha'arõ opa idrama. Che tia ohechakuaávo che sy ipy'aguasuha, oike pya'e ikotýpe, onega oréve peteĩ despedida paha. Sapy'aitépe rosẽ, ha'e ohojey tape rehe omaldecí, roguata aja rohecha chupe oñemboguejyha oiko peve chugui peteĩ pelota morotĩ michĩva oñembojehe'áva umi ita ndive. Oiméne che ipy'ahatãkuri hendive, mitãnguéra añoite ikatuháicha, ha katu chemandu'a aguata aja mombyry hógagui oñeñangarekóva che sy po rehe, ahechávo okañy potaitémaha che resa renondépe opa che resentimiento oñekonverti sapy'a mborayhúpe ha añandu peteĩ temiandu poriahuvereko hese (upéi aikuaa unos meses aja hasẽha tape rehe che amanóramoguáicha).

Piazza Bertolami-pe ojeabri umi taxi rokẽ. Pe ventána guive añanduuka opavave ahechávape opa peve pe táva. Pe jeguata aja ahechakuaa peteĩ mba'asy che korasõme pe panorama ha pe tetã oñemomombyryva

mbeguekatúpe che resa'ỹigui, are rokirirĩ ahecha peve pe yguasu. Ko'ága peve aime mombyry Novara-gui, ¡definitivamente! Umi pensamiento opositor oñorairõ che akãme ha ndaikatúi acontrola, upéi apu'ã che sy che acaricia jave, che'adverti roĝuahẽmaha. Upéi ahayhueterei upe tetã are guivéma chembojeguaru va'ekue pe tekove ñembyasy amotenondégui. Estación Vigliatore-pe tuicha confusión oiko, heta oreichagua oho norte gotyo imaleta de cartón ha ambue vosa reheve.

Yvytu hũ ou yguasúgui ha añandu pe juky ombosa'y che juru. Peteĩ temiandu iporãitereíva añanduva'ekue primera vez. Roha'arõ pe tren media óra pukukue. Chéve ĝuarã ha'ékuri aire pyahu. Umi tapicha opurahéi purahéi ojeguerohorýva "Profesor, emombe'u chéve mávapa oñemotenonde, pe pollo térã pe huevo". Maymáva ou jey arete guive continente-pe. Peteĩ jey roĝuahẽvo Messina-pe ahecha asombro reheve umi carro ojupíva pe balsa-barco-pe. Septiembre mbytépe ha upe yvága hovyetereívape pe estrecho ári miles de golondrina ojere. Ivuelo reheve obordákuri hikuái che sueño: ipahápe ajevuy haĝua aiko haĝua che familia ndive. Añeha'ã ahecha Ñandejárape upe fondo omimbipáva mbytépe ha, ndahecháiramo jepe chupe, ame'ẽ chupe aguije che ánga michĩ guive. Heta aravo rire roĝuejy Roma-pe roĝueraha haĝua, hetave aravo roha'arõ rire, tren Milán-pe ĝuarã, oĩháme ambue cambio de tren Domodossola-pe ĝuarã. Ha'e va'ekue peteĩ sueño. Upe tren-pe, che sy omomaitei heta tapicha oikuaávape. Maymáva oporandu moõguipa ou ha mávapa pe mitãkuña hendive. Ndoikuaái hikuái oguerekoha ambue tajýra.

Ahechakuaa umi paisaje: ahecha maravilla reheve Lago Maggiore ha umi isla, upéi umi montaña. Aporandu mboy tiémpopa ohasa roĝuahẽ meve, aikuaágui pe táva oĩha peteĩ vóllepe ojeréva montáñare. Roĝuahẽ Domodossola-pe pyhareve pyte. Yvága gris, umi tape ha'ete avei oñepinta iñypytũva, umi tapicha oguata peteĩ paso determinado reheve omaña aja yvýre, ijao jepe iñypytũ. Pe estación-pe papa orera'arõkuri che hermano michĩva ndive ahechava'ekue Sicilia-pe dos años mboyve. Beso ha añuã.

Roho aja ógape añeha'ã adeskuvri pe tenda pya'e oikótavagui che távagui. Aipapa umi óga ventána ha katu hetaiterei ha aperde che cálculo. Hetaiterei ventána, ha hetaiterei óga ojuehe. Ijyvate eterei ha che resa okañy yvágape.

Añeñandu chepy'aju. Miles de preguntas burbuja che akãme, oúva ha ohóva ipasiénsia'ỹre. Pe jeguata aja ndaikatúi amombe'u ni peteĩ ñe'ẽ. Upéi ógape areko ambue sorpresa ahechávo che hermanakuérape, chemandu'áva fotografía-gui añoite. Ambue sorpresa ha'e pe cocina orekóva lavabo, grifo ha estufa de gas (Novara-pe ndaipóri y ógape ha ro'u yvyrágui). Ka'aru, Comare Grazia ou orevisita imembykuña Caterina ndive. Umi vecino jepe che rovasase. Ambue ka'aru papa chegueraha cine-pe. Peteĩ ka'aru iporãvéva che rekovépe chemandu'átava tapiate ñuarã, ára paha peve. Ipahápe aime che ru ndive, ahayhu mboyve chupe peteĩ ohayhuháicha peteĩ túva ausente-pe, ko'ága amomba'eguasú chupe ha ipahápe primera vez añeñandu protegido ha'erõguáicha iprincesa. En pocas palabras, añandu aguatávo arai ári, a'aterrisa ambue punto universo-pe.

Moakãha nueve - Yvága rokẽ

Osẽ mboyve Sicilia-gui, che sy ohupyty kuri chéve peteĩ traváho pe peludor-pe ha dos día rire chemoirũ amba'apo haña. Rosẽ ógagui pyhareve pyte: Chepy'aroryeterei ko marandu.

Pe entrada-pe cheguerohory señorita Tilde ome'ẽva chéve peteĩ pukavy tuicháva ha chejagarra che pópe, peteĩ kuña igusto ha ipy'aporáva. Tilde he'i chéve milanés-pe "Maitei bela tusa (mitãkuña), eju, taikuaauka umi mitãkuña omba'apóva chendive: Nella ha Teresina. Ha'ekuéra oguereko heta experiencia, nembo'éta mba'éichapa remba'apo. Oĩramo". oimeraẽ apañuãi - ombojoapy - ani retĩ reporandu haguã". Upévare peteĩ tesa'ỹime ajejuhu che rembiapo pyahúpe.

Añandúma akakuaa ha amarka haña ko cambio Bela Tusa rekovépe, oñuahẽ primera vez iperiodo. Ha'e ndoikuaái heta mba'e upe tema-gui, ha katu umi tembiasakue ohendúvagui iñamigokuéra tuichavévagui Novara-pe, ontende péicha peteĩva oñemoambue peteĩ kuñataĩme. Ha'e ontende noikotevẽiha upe señal ha'e haña kuña: ha'éma oĩma opa mba'e oaprende, oikuaáva ha ohayhúva rupi. Ndaha'évéima peteĩ oruga ha ohasa kuri peteĩ metamorfosis peteĩ mariposa-pe. Ha'e ou mombyry guive ha

mbovymi minuto-pe ohasa peteĩ mundo-gui ambuépe. Ojejuhu ha'eño ha oñemomba'eguasueterei upévare.

Meanwhile, I was starting to get familiar with the new job. Back then, fur collars were used to attach to coats. The skins were wetted with a sponge and finally nailed to a wooden board by pulling them from all sides. I was reminded of when in the laboratory in Sicily I crushed the leads to put on the bottom of my clothes. Here too there was some hammering on the fingers. If there was a bit of sun they were dried in the garden on the street, so I had to act as sentry for the precious Persian lamb, fox, mink and rat musqué skins. While I was taking care of them I liked watching the cars and people passing by. I even inhaled car exhaust fumes and tried to soak in that city scent, so new and intoxicating for the little girl who grew up in pure air. The city passed by before my gaze and I even lost track of time. My father explained to me that there the day was divided into hours, whereas when I lived in Castrangia I only knew the rising and setting of the sun. Sometimes while I was taking care of the skins an elderly lady from the upper floor would come to keep me company. She spoke in strict Piedmontese and I didn't understand a thing: .foar, i, 18 "What a beautiful fiola, da ndua ti vegnat (where do you come from)? Cuma ti se ciamat (what's your name)?" I change. "Ti mi capisat mia (don't you understand)?" .foar,p,16 When the skins were dry Miss Tilde cut the shape of the necks for the seamstresses who ordered them.

Mbeguekatúpe a'aprende amoĩ haĝua pe acolchado frisellina, pe bucle ijerére ha upéi pe forro. Che katupyry rupi añepyrũ ahupyty viru de bolsillo semanal ha pya'e oñemoĩ che cumplimiento-pe umi marca de pensión. Añeñandu chetujaveha. Laboratorio-pe oĩ peteĩ rrádio: chegustaiterei ahendu umi purahéi. Umi frigorífico ndaha'úi jepiguáicha upérõ ha katu pe kuñataĩ oguereko peteĩ hielo caja ha'e omyenyhẽva hielo bloque-gui ome'ẽva peteĩ karai ohasáva peteĩ carrito reheve umi tape tavaguasúpe. Ipyahu chéve ĝuarã hoy'u peichagua y potĩ. Peteĩ estufa yvyra ndahepýiva

omboyku pe óga. Ndorekói teléfono ha katu oikotevẽ jave ohenói cliente-kuérape chemondo itia rendápe, peteĩ empresa de construcción jára orekóva heta mba'apohára. Ko'áva apytépe, casualmente, ahecha primera vez... Ha katu kóva ha'e ambue tembiasakue, aguerekóramo tiempo ha deseo, amombe'útava peẽme upe rire.

Ógape akaru porã, ka'aru rosẽ rovisita táva mbyte techo itaguigua ha tenda orekóva ventána iporãva. Sábado-pe aha che sy ndive mercado-pe, oguerekóva peteĩ parte porã centro-pe, asẽvo che rembiapo asaje rupi. Rojogua tela rojapo haguã chéve peteĩ abrigo. Ha'e va'ekue a cuadros. Ainaugura a'strutting che mba'ekuéra Misa Media Noche-pe Navidad-pe. Mbykyhápe, peteĩ tekove vy'apavẽ.

Oguahẽ Carnaval. Roho pe fiesta de Año Nuevo-pe teatro Galletti-pe peteĩ familia hi'aguíva orehegui ndive. Ha'e kuri peteĩ sueño ojehecha umi pelota de mascarada umi juego de luces fosforescentes apytépe.

Pe sábado oúvape apu'ãvo oĩ peteĩ mba'e naiporãiva. Che hasẽ che sy nome'ẽigui chéve magnesia San Pellegrino. Peteĩ iprimo o'guahẽ Martigny-gui. Ha'e okaru orendive. Asajepyte añeñandu extraño, ha'ete ku opaitéva che vy'apavẽ. Papa omoirũ iprimope tren-pe, upéi rokaru.

Upe ka'aru ndorosẽi roguata. Papa he'i mamápe: "Avisita che amigokuérape bar-pe". 22 aravo rupi ojevuy hógape ojepy'apy ha ojahoga hova morotĩ reheve, oñembopy'arory peteĩ mba'asy mbarete ijyva ári. - Teresa, ejapo chéve manzanilla. Papa ojahoga aja tupa ári, añani peteĩ tia ndive ahenói ha'gua peteĩ médico-pe 50 metro mombyry. Upepete ou, péro upe aja che ru ndoikovéima. Upe rire roikuaa pe aorta ojepe'a hague. Ndaipóri va'erãmo'ã mba'eve ojajapo ha'gua taha'e ha'éva, papa oguata yvága rokẽ rupi ha oveve yvága gotyo. Upérõ ningo 17 de febrero de 1951. Pyhare pukukue apyta che resa ojesarekóva che ru rete ndaikatúivare ojapo mba'eve. Che akã ojere, peteĩ mezcla de migraña ha mareo haimete chemomombyryva upe kotýgui opa umi mba'e oñembohorýva ha'égui

testigo peteĩ ñemano injusto rehegua. Araka'eve ndapytái apensa che ru rehe ha pe destino cruel chera'arõva'ekue Domodossola-pe, umi tesay ndaikatuvéima osê che resa'ýgui ipiru haguére hasẽgui. Upe Ñandejára añeimaginava'ekue che asẽvo pe tesape deslumbrante-pe pe estrecho de Mesina ári, moõpa okañy ra'e? ¿Mba'ére piko orereja ra'e? ¿Mba'ére piko chembotavyeterei ra'e? ¿Mba'ére piko ko'ágã ajuhúma guive che túvape ojepe'a chehegui tapiate ñuarã? ¿Mba'épa ideprovécho ra'e ko mba'e vaiete oikova'ekue? Ko'ágã Ñandejára ko'ápe Domodossola-pe ha'ete iñambuéva, mombyry, ojejuhúva, ha'ete ojejapóva pytũmbýgui, ojejuhúva ha ndaikatúiva oñeñandú, ipy'aju, peteĩ Tupã ndaikuaáiva'ekue ajerovia jeytapa térã amboykétapa che ára pukukue aja. Pyhare ha pyhare pukukue akirirĩ, amaña che resa ojepysóva pytũmbýpe, haimete aha'arõ ára oñuahẽvo opa mba'e ojevytaha yma guaréicha. Umi ára hasývape, che familia oĩvo peteĩ precipicio rembe'ýpe, antende pe yvága ndaha'eiha peteĩ tenda mitãkuña'ikuérape ñuarã.

Peteĩva umi pyhare, pyhareve pyte añembotapykue ha peteĩ oke jehasa'asy rire añehundi peteĩ sueño dulce-pe: ajehuhu pe lago-pe, upéi che ru ojehechauka chéve hesa ha hova oñembohypyíva peteĩ tesape celestial-pe. Ko'ágã hova ndosufrivéima ha iporã jey. Ha'e opukavy dulce chéve, ojararra che po, cheañuã ha oñepyrũ oñe'ẽ chendive. "Che memby – he'i – pe ha'eséva ndéve ko'ágã ha'e che mborayhu, opa mba'e porã aipotáva nderehe. Circunstancia he'ise ndorojokuaaiha. Ambyasy ndahechái haguére nde rekakuaa..." .

Sapy'ánte apensa upe sueño ha che viaje paha rehe, apensa araka'épa Ñandejára cherenói, chegusta añeimagina ahasa vove yvága rokẽ che ru chera'arõtaha, oñemonde upe ka'aruicha chegueraha pe... cine: hendive heta mba'e jaguereko ñamombe'uva'erã ojupe, ñamoñepyrũ jeyva'erã tapiate upe ñomongeta oñeinterrumpiva'ekue upe febrero pyhare ro'ysãme. Ha'éta pe tape iporãvéva, che apensa, añepyrũ haña che viaje paha.

Sy opyta desesperación-pe irundy mitã ha ndorekói pensión itúva ha'égui zapatero simple. Opa ro'y ha opa mba'e'asy oíva ko mundo-pe oguejyva'ekue ore familia emigrante mboriahúre.

Mombyry ore yvygui, mombyry tekovégui, ore ha'ekuri yvyku'i ra'yi ogueraháva yvytu desierto-pegua.

Che sy operde kuri ijehe ha hi'anga kompletoite. Oiko kuri chugui peteĩ concha nandi. Hete oñecontrata peteĩ yvyra pehẽnguéicha, araka'eve ndopytái operde ipire ha hesa okañýva, hova morotĩ ha expresión'ỹre, opyta fijo minuto pukukue peteĩ punto mombyry gotyo, itúva sepulcro gotyo. Ha'e oikova'ekue peteĩ fantasma-icha oguerekóva pe imposible hesarái. Añandu pe momento ho'áta ha oñehunditaha peteĩ desesperación-pe ndorekóiva mba'éichapa osẽ. Añeha'ã ambotyryry chupe, añe'ẽ hendive añeha'ãvo amokyre'ỹ chupe. Ndojeguero viapái, umi rol ojerevertipaite: ha'e pe tajýra okonsolava'ekue isýpe, omombe'úvo hembiasakue ombosako'i ha'gua chupe hekovépe iména'ỹre ha oipytyvõ ha'gua chupe hesarái ha'gua. Che, che tajýra ypykue, ne'ĩra gueteri akumpli 15 año.

Okaru rire aha jey amba'apo pe peludor-pe agana ha'gua mbovymi centavove. Che ha'e pe oñeha'ãva omantene pe esperanza tatafĩ. Ha katu ipahápe che sy, ndaikuaái mba'éichapa, oiméne desesperación mbarete reheve, peteĩ sapukái ha ambue apytépe ogueraha ijyva ári ko mundo tuichakue ha mbeguekatúpe oho jey costurera ramo, okose mbovymi falda ha vestido.

Capítulo diez - Tusa porãite

Mayo-pe upe añope voi che ermáno michĩva hasy sarampión-gui ha che ajagarra avei, ndarekóigui che mitãme. Aime aja tupape ahendu che sy oipe'a pe okẽ. Oĩkuri ombopúva'ekue pe timbre. Upéi ahendu zizì ha Michelillo ñe'ẽ. Chepy'apy: upe mboyve araka'eve ndacheguerahaiva'ekue hikuái Domodossola-pe ahecha hağua che tuvakuérape ha ko'áğa ojehechauka hikuái. Ha'ekuéra opyta una semánarupi, upéi oho decepcionado'imi oha'arõgui ajevytaha hendivekuéra Sicilia-pe. Noviembre-pe oğuahẽ peteĩ kuatione'ẽ orekóva frontera morotĩme. Pe sy oñemondýi ha ipo oryrýi oipe'ávo. Ahecha hasẽha: zizì oikuaauka abuelo Turi omanóha. Ojuhu hikuái omanóva Bordonaro okaháre 8 jasypteĩme. Ha'e oreko va'ekue 87 año. Ambue arýpe oiko ambue decepción tuichavéva, casualmente umi investigación ogueraháva causa de muerte asfixia rehe peteĩ pañuelo garganta-pe, ojejuhúva exhumación jave. Ko delito ojapo peteĩ kuñakarai oñondive ijoyke'y ndive, vecino okaháre, omonda haguã pensión 11.000 lira. Upe rire oime 24 ary ka'irãime ha ha'e oservi 12 ary complicidad rehe.

Asegi añembyasy. Sa'i viru reheve ndaikatúikuri roiko 5 tapicha ndive. Miss Tilde che aconseja ajagarra haña peteĩ despido falso ikatu hañaicha añeinskri vi oficina de empleo-pe. Py'ỹinte aha ahecha oĩpa peteĩ traváho, péro sa'i oĩ esperánsa. Abril '53-pe aikuaa okontrata hague hikuái unos kuánto mitãkuña peteĩ fávrikape. Noikotevẽi hikuái, itúvakuéra oguerekóma tembiapo. Upévare aha ofisínape aprotestávo: tekotevẽ amba'apove umi ótrogui. Mayo-pe ipahápe aike peteĩ fábrica-pe ojapohápe hikuái banda elástica, sapatu cordones, cinta ha tubular alambre eléctrico-pe ñuarã. Tembiapo mbarete orekóva turno semanal 6-13 ha 13-21. Umi intervalo-pe aha avei pe peludor-pe asuplementa haña che sueldo ha ame'ẽ haña che sýpe alivio.

Oguahẽ agosto. Umi areterã Comare Grazia ohova'erã Sicilia-pe ovisita haña isy ijedámava. Avei adesidi asẽtaha che membykuña Caterina ndive. Rosẽ trẽpe Milánpe ha upéi Rómape, upépe roñuahẽ pyharekue. Roha'arõ va'erã unos kuánto óra pe tren oho haña Siciliape.

Pe estación-pe rojuhu unos kuánto rapicha tavaygua, ha umíva apytépe peteĩ actor enano Novara-gua, Salvatore Furnari, ha peteĩ soldado naimandu'áiva hérare. Kuñakarai Grazia opytu'u aja peteĩ banco-pe, Caterina ha chéve roñeinvita roguata haña. Oregueraha hikuái Piazza Esedra-pe ro'u haguã mottarello. Ha'ete voi añepyrũ jey aikove.

Oguahẽvo pe tren henyhẽmava, kuñakarai Grazia pya'e ojupi mokõi vosa reheve. Pe tren ndopytáikuri completamente ha ho'a plano umi vía-pe. Caterina, che ha opavave multitud rosapukái Túva Eterno-pe roguenohẽvo

chupe henyhẽva contusión-gui ha katu milagrosamente oikovéva. Ha'e ndoipotái ojegueraha chupe tasyópe. Peteĩ aravo rire oho pe tren. Asaje mboyve roguahẽ estación Terme Vigliatore-pe rojupihápe autobús oregueraháva Novara Sicilia-pe, invitado zizì ha Micherillo-pegua.

Ha'ekuéra oreguerohory invitado de honor ramo. Mbohapyvéva roime tupape upe pyharépe, Caterina ha che ndorokevúi ni peteĩ guiño. Kuñakarai Grazia henyhẽ hasýgui. Upe pyharépe voi oiko peteĩ sorpresa: oĩ mitãrusu ore serenata guitarra ha violín reheve, ha katu tio Micherillo, oñembohorývo, okañy chupekuéra.

Caterina sy ohasa haimete opa itiempo tupape. Ha'e osẽ dos vé sente diez díape ovisita hağua isýpe ijedámava. Asajepyte aha avisita che compañero de clase ha che amigokuéra laboratorio-gua. Peteĩ árape ahecha avei peteĩ che kompañero de eskuéla oúva cheañuã. Ha'e oguereko hína kuri peteĩ bicicleta ipópe ha ajerure chupe chegueraha hağua peteĩ paseo-pe. Upérõ, Novara araka'eve ndohecháiva peteĩ mitãkuña ohóva bicicleta ári. Oikuaa ramoite, zizì chejahéi: "Oiko ndehogui peteĩ búho, araka'eve naimaginamo'ãikuri ko'ãichagua mba'e".

Ojevývo Domodossola-pe, kuñakarai Grazia oñeha'ãmbaite ojerekupera hağua. Upe ho'a rire, artrosis hasy oipyhy. Ha'e ipy'aguasu oho jave ifamília ndive algúna fiéstape añoite, upépe cheinvita avei.

Aha jey amba'apo fávrikape ha pe peludor rógape, péro aikotevẽ umi experiéncia pyahu. Peteĩ ára, avisita aja parroquia San Gervasio ha Protasio, Don Giuseppe Benetti oñemboja cherehe oporandu hağua chéve unos kuánto porandu. Amombe'u chupe opa che ñembyasy. Ha'e chemokyre'ỹ ha he'i: "Eju oratorio-pe domingo asaje. Upépe rejuhúta presidente de la Acción Católica Signorina Germana, ndepresentáta mitãkuña'ípe ha ome'êta ndéve heta consejo porã". Upepete añeñandu trankílo: atĩimi reheve añepyrũ areko angirũ. Akyhyje ndaikuaáigui mba'éichapa añe'ẽ ha katu Ñandejára pytyvõ rupive asupera umi primeras

dificultad. Amoñe'ẽ voluntariamente diario asociación-pegua amomba'eguasúvo fundadora Armida Barelli-pe: gracias hese che rekove oñemehora. Pe turno de fábrica opermitírõ guare, aha misa pyharevegua 7-pe, upépe aikuaa Don Benetti-pe, aconsideráva che director espiritual. Domingo añeikuave'ẽ ahasa haĝua peteĩ hora pe stand de prensa porãme tupao renondépe. Upe rire cheinvita hikuái aike haĝua ACLI konséhope. Opa umi compromiso reheve añeñandu iñimportante ha añekumpli.

Che compañero-kuéra fábrica-pegua checonsidera fanatico, ha katu nañañandúi incómodo, añetehápe añembo'e hesekuéra ha ahenói jey chupekuéra oñe'ẽ jave vulgarmente umi vestidor-pe oñepyrũ mboyve pe turno.

Capítulo Once - Hova porcelana rehegua

Peteĩ domingo verano-pe pe presidente Acción Católica Alemana-gua ombosako'i peteĩ viaje umi montaña-pe. Pe pirapire michĩmi hembýva reheve ikatukuri apaga pe viaje repykue. Roĝuahẽ ómnibus-pe Goglio-pe, upéi teleférico-pe Alpe Devero-pe ha upéi roguata Crampiole gotyo. Ajepy'amongeta umi montaña iporãitévare ojejaho'íva yvotygui: rododendro, mantequilla, orquídea ka'aguy. Arándano ojekaru haguã. Umi cabaña orekóva techo de piedra ha ventána yvyrágui ojejapóva ha umi ventána paredes-gui oñemoĩ geranio pytã ha rósa omimbipáva. Aporandu Germana-pe moõpa opa pe tape. "Rokane'õ vove ropytáta peteĩ almuerzo empaquetado-pe". 13 aravo rupi ropyta roy'u haĝua pe y hesakãva osyry peteĩ itagui pe valle gotyo. Rokaru, roñembo'e ha ropurahéi rire rosẽ roho jey haĝua. Che oryríi vy'águi: araka'eve ndahasáikuri peichagua ára iporãitereíva. Ógape amombe'u opa mba'e che sýpe ha ahecha opukavy.

Sapy'a py'a ahupyty correo peteĩ che angirũ Novara Sicilia-gua: ojerure oheka haĝua chupe tembiapo Domodossola-pe ikatu haĝuáicha rojotopa. Che ningo añekonfunditerei péro avy'a oĩ haguére cherayhúva. Oĩ avei peteĩ mitãkaria'y Domodossola-gua, ha katu ndachegustái chupe: pyhareve hoy'u peteĩ shot grappa ha akóinte ijyva pytã.

Umi meditación pyharevegua ohechauka chéve pe tape ohóva convento-pe, ha katu al mismo tiempo chegusta mitãnguéra ha pe idea amoñepyrũ haĝua peteĩ familia. Añekonfia Ñandejára voluntad-pe Ahasa domingo asaje oratorio-pe aplaneávo umi compromiso semanal Catecismo rehegua che

amigokuéra ndive. Oĩ domingo rohova'ekue umi oratorio oĩvape umi táva oĩva ñande ykére. Pe viaje autobús-pe chemoñeñandu vai, ha katu py'aguasu ipu'aka algùn sufrimiento michĩvare.

Ára 1 jasypokõi ary 1954 jave, ACLI ha oratorio ombosako'i peteĩ viaje: peteĩ peregrinación Santuario de la Madonna di Oropa pyhareve ha peteĩ aty guasu Honorable Pastore Biella-pe asaje. Che ha'e peteĩ umi primero oñeinskrivíva oñondive peteĩ che angirũ ha inomoĩriva Pierino ndive. Opyta 2 ómnibus henyhêva mitãrusukuéragui. Umíva apytépe peteĩ mitãkaria'y rubio otĩva ahechamava'ekue peteĩ hendápe. Ha'e ha'e: pe mba'apohára empresa de construcción-gua aha haguépe ahenói ha'gua umi cliente peluquero-pegua. Pierino oikuaauka chéve: ha'e iprimo. Ára pukukue araka'eve ndohejái hesa cherehe. A'guahẽvo che rógape amombe'u che sýpe upéva. Pe ka'aru oúvape ahecha chupe pe balcón michĩva guýpe pe koty oĩva primer piso-pe. "Mamá, mamá, eju ehecha: oĩ pe mitãkaria'y aikuaava'ekue Biella-pe". Ha ha'e media sonrisa reheve: "Ojehechakuaa ha'e nde cortejaha". Ambue ka'aru, asẽvo peteĩ vecino ndive, ajuhu chupe che renondépe. Ha'e otĩgui oporandu ikatúpa ou orendive. Incertidumbre'imi a'accepta. Roity pe hielu roñemongetavo kóva ha ambue rehe. Opa rire pe turno de asaje fábrica-pe chemoirũ ógape. Peteĩ ka'aru araha chupe presenta ha'gua chupe isýpe, ha'e oguerohory porãiterei chupe. Itiempo libre-pe oho oratorio-pe. Upéi ojesepara mitãkuimba'e ha mitãkuña, opakuévo pe rreunión añoite ikatu ojojuhu hikuái. Avei roho ACLI aty guasúpe.

Jepe che sy ou Sicilia-gui, mokõi mitãkuimba'e ojoayhúva ndaikatúihápe osẽ ha'eño, ojerovia orerehe ha roñepyrũ peteĩ jeguata py'aguapýpe. Giuse omombe'u chéve oikuaa hague che rupe: ogana ha'gua michĩmi pirapire, oĩgui 4 mitã ha pe túva añoite omba'apo, imitãrusúpe ojapo unos kuánto encargo umi financiero cuartel-pe guarã a pocos pasos hógagui. Sapy'ánte ogueru isapatukuéra che túvape omyatyrõ ha'gua. Vy'ápe ahendu.

Omombe'u chéve ambue mba'e: 16 de septiembre 1950-pe ahasávo Roma rupi aġuahẽ haġua Domodossola-pe rojotopa prácticamente. Giuse, che ahenóiháicha gueteri chupe, oġuahẽkuri bicicleta-pe Año Santo-pe ġuarã. Peteĩ jeguata aventurero: osê Domodossola-gui oñondive peteĩ pa'i valle-gua ndive opedaleáva pya'e bota montaña-pe. Haimete ndaikatúikuri ojesegui chupe. Ha'e opyta ohechávo peteĩ hardín de verduras ohupyty haġua ensalada. Pe viaje mbytépe Giuse opyta ha'eño. Tape pukukue ojuhu peteĩ vendedor callejero orekóva bicicleta tuja cargada basura ovende haguã. Oñomoirũ hikuái Róma peve.

Oġuahẽ agosto. Pe fábrica oñemboty hína kuri vacaciones-pe ġuarã ha adecidi aha avisita che hermana Rosa-pe oñeconvalecáva hína umi cerro-pe Lago Mergozzo-pe. Ajerure umi monja oisãmbyhývape pe óga opyta haġua unos kuánto día. Amombe'u ramoite ko idea Giuse-pe. Oĩkuri ambue mitãkuña opytu'úva ógape. Umíva apytépe oĩ peteĩ monja sobrina belleza. Pe 15 pyhareve, arete Asunción rehegua, orerenói ikotyype misa rire ro'ensaya haġua. Omyenyhẽ ore rova opaichagua crema, rimel ha lápiz labial-gui: rojogua cera ra'anga. Almuerzo-pe pe monja tia ohenói jey isobrino-pe: ndaipóri mba'everã oretrata péicha.

Asajepyte, amañávo pe lago ventána guive, ahecha Giuse osẽha. Ndaipotái ojehecha chéve upe hova porcelana reheve. Cherechávo okẽme haimete ndachehechakuaái. Ajerure disculpa, amombe'úvo ha'eha peteĩ experimento ha umi ambue mitãkuña oñemoambue hague avei. Asajepyte roguata óga yvotytype. Ka'aru gotyo chemomaitei: "Pya'e rojohecha, Domodossola-pe, ha katu nde rova ipotĩ ha ipyahu yma guaréicha".

Moakãha doce - Violeta

Opa rire umi mokõi semana de vacaciones, aha jey amba'apo fábrica-pe turno-pe 13 aravo guive 21 aravo peve. Arosca aja bobina umi máquina huso-pe apensa Giuse rehe, ha katu al mismo tiempo ndajapói tuicha oipota ohecha chupe. 21 aravo jave ipu sirena ha che korasõ oñepyrũ opyrũ pya'e. Asella rire pe carpeta, pe okẽ ñesẽhápe ahecha peteĩ bicicleta semipytyũmbýpe. Añetehápe ha'e: ou che gotyo, oĩme omaña che rova rehe ha he'i: "Chegusta nde simpleiteri". Chemoĩ pe tubo de la bicicleta ári ha chegueraha ógape. Rointercambia peteĩ saludo simple pyhare porã. Péva oiko haimete ára ha ára. Domingo asaje rojapo mbovymi paseo bicicleta-pe umi aldea hi'aguĩvape. Peteĩ ára chegueraha hógape chepresenta haña che ru ha che sy, mokõi hermana ha peteĩ hermano. Mbeguekatúpe chepresenta avei itio ha iprimokuérape iñamígoramo.

Che sy ore rechávo balcón guive oremoĩ rojupi haña ógape. Ha'e ohayhu aja upe mitãkaria'y, che ndadesidírieteri. Pe 8 de diciembre, pe Inmaculada Concepción ára, che réra ára, ipu pe timbre. Ha'e pe florista, ome'ẽva chéve peteĩ ramo de claveles pytã. "¡Mamá, Giuse omondo chéve hembipota porã!". Mba'eichaitépa che decepción aipe'ávo pe nota: ndaha'úi ha'e, ha katu peteĩ mitãkaria'y 14 año orekóva aikuaava'ekue por casualidad. He'i "Rohayhu" firma reheve. Ikatu ha'e oimo'ã che ha'eha ijeda.

Nochebuena-pe Giuse ojehechauka peteĩ jarrón tuicháva colorido henyhêva chocolate-gui ha peteĩ tarjeta de felicitación reheve. Ame'ẽ chupe aguije ha roho oñondive misa pyharepyte-pe. Ojevývo hógape he'i chéve: "Ko'êrõ aha va'erã che rogaygua ndive akaru haguã che parientekuéra ndive. Rohecha jeýta Boxing Day-pe". Pe 26 pyhareve ha'e che sýpe "Ndasêvéima upe mitākaria'y ndive, ame'ẽ jey chupe pe jarrón, ndaipotai compromiso". Ha ha'e peteĩ jesareko popa reheve: "Nde itavy, ikatu kuri rejapo ndere'úirire gueteri umi chocolate".

Umi ára oúvape Giuse ou jepiveguáicha chegueraha haḡua che rembiapohágui. Pe tramo de camino-pe a pie térã pe tubo de la bicicleta-pe haimete nañe'ẽi hendive. Año Nuevo Ára 1955-pe aha misa-pe. Ha'e oĩ avei upépe ha ipahápe chemoirũ ógape. Pe okẽme he'i chéve: "Ikatu piko aikuaa mba'épa reguereko ne akãme chembohasa asy haguã péicha?", ha peteĩ tesay osẽ heságui. Upe paja omopẽ pe kaméllo jyva ha ame'ẽ chupe peteĩ pukavy. Ome'ê chéve peteĩ beso ha he'i: "Ko asaje rogueraha reho haguã vespers-pe Monte Calvario-pe. Vespers rire ojehechaukáta peteĩ película club ACLI-pe". Che aasepta ha rojedespedi. Amombe'u ógape ha che sy he'i vy'ápe: "Nderejuhumo'ãvéima mitākaria'y porã upéicha".

14 aravo jave roho Calvario-pe pe mula rape pukukue umi capilla Vía Crucis-pegua ndive. Roguahêvo Santuario-pe ropurahéi vespers ha jehovasa rire roho club-pe. Naimandu'ái pe película título rehe, ha katu aburridoiterei, upévare asugeri roho jey haguã távape cine Catena-pe, upépe roconsegui rovy'a peteĩ película iporãvéva rehe, hérava "Violette".

Abril-pe, roviahávo valle Vigezzo ha Centovalli rupi tren-pe, roho ituvakuéra ndive festival de flotador de flores Locarno-pe. Roikuaa Giuse padrino-pe, chepresentáva "novia" ramo. Omoinge ipo ibolsillo-pe ha oipe'a ikarteragui 10 franco suizo, ome'ê Giuse-pe ha he'i "Iporã, ¿araka'épa remenda?". Romaña ojuehe, araka'eva noroñe'ẽiva'ekue hese.

Umi ára oúvape roñepyrũ ro'entretene pe idea ñemenda rehegua. Roñe'ẽ voi upévare ógape. Mamá ovy'a ha katu al mismo tiempo sa'i oĩ posibilidad financiera. Mbeguekatúpe rojogua mbovyimi sábana ha unos kuánto ropa interior. Ndoroguerekóikuri mba'eveichagua tekotevẽ particular. Roho roheka peteĩ apartamento michĩ ha modesto. Rojuhu distrito Motta yma guarépe ha upévare romoĩ ára omenda haguã: Lunes 19 de setiembre. Aha che sy ndive Panzarasa tela tenda ajogua haña pe encaje pe ao de novia-pe guarã ha araha kuñakarai Tilde-pe, pe pelusa, ymaite guive oprometeva chéve ajapotaha mborayhúpe.

Pe ayuntamiento-pe che sy ofirmava'erã umi prohibición de matrimonio che menor de edad gueteri rupi. Giuse tuvakuéra ovy'a avei. Parroquia-pe monseñor Pellanda he'i oréve ñe'ê iporãva omokyre'yva: "Akóinte opyta modesto heta jerovia reheve ombohováí haguã vy'a ha ñembyasy tekove oreserváva ñandéve guarã. Ahejáta pejuhu corredor pytã nave pukukue".

Ropreparava'erã kuri pe lista de pariente ha amigokuéra oñeme'ětavape umi favor jepiveguáicha. Sa'ieterei invitado. Giuse sy he'i "Mokõi por familia". Mbeguekatúpe roguahẽ 35 tapichápe. Ojedoravóma umi testigo: Giuse tio Carmelo ha chéve guarã Pierino, arquitecto ore reunión rehegua. Peteĩ semana pe kasamiento mboyve pe oratorio kuimba'ekuéra rehegua omyakãva Don Giuseppe Briacca ombosako'i oréve peteĩ fiesta. Mbo'ehára Furiga opinta pizarra-pe peteĩ ta'anga maitei rehegua ha ojapo peteĩ rollo orekóva lista de amigos. Oĩ avei peteĩ mesa ojejaho'íva pastelería ha mba'yru reheve. Araka'eva ndoikóiva'ekue peteĩ fiesta peichagua pe oratorio-pe. Oñembopyahu hína kuri pe tupao colegial Santo Gervasio ha Protasio-pegua ha pe pavimento henyhẽ escombros ha itagui, ha katu oĩ kuña oĩva dispuestu ojapo ikatúva guive omopotĩ haña Giuseppe ha Concetta-pe.

Ára 16 jasypoteĩme oñuahẽ Zizi ha Micherillo, ova Concettina omendatagui ha omoirũva'erã chupe altar peve, oipyhývo itúva rendaguépe ndaiporivémava.

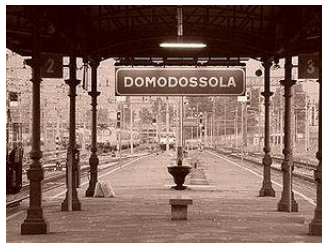
Upe aja, oġuahē unos kuánto jopói michĩmi: peteĩ cafetera, peteĩ molino de café, vaso rosolio, conjunto de platillo ha cubiertos umi pariente ha amigo-kuéragui ohupytyva'ekue pe favor, peteĩ conjunto de cocina Pierino ha itiokuéragui. Acción Católica de Mujeres ome'ê oréve peteĩ pintura tupa ykére Santa Familia ndive, asistente Don Benetti peteĩ jarrón yvoty verde maravilloso orekóva decoración de plata.

Pe pyhare mboyve ipuku. Apensa che sýre opytáva mbohapy mitã michĩva reheve ha sa'i recurso reheve. "Sa'i rejerovia, ¿ndaha'etí piko nembo'éva pe escuela de oratoria akóinte oĩha Providencia tekovépe?", ha'e che jupe. Lunes 19-pe apu'ã siete aravo jave. Kuñakarai Tilde oġuahē pe ao encaje reheve. Ha'e chemonde ha omohenda pe velo ajoguava'ekue Milánpe. 9 aravo jave oġuahē pe taxi chegueraha haġua tupaópe. Che añekonfundi, ajuhu peteĩ mar de personas omañáva cherehe. Giuse oĩma altar-pe chera'arõvo pe ramo de yvoty naranja reheve, omoirũ chupe iñermána Rosa sy Olimpia ovy'aitereítgui pe mitã peteĩha omenda haguére. Che amoirũ hendive tio Micherillo ndive pe corredor pytãme.

Oñepyrũ pe misa. Monseñor Pellanda avei oñeñandu porãiterei. Chemandu'a peteĩ homilía omokyre'ỹvare, umi anillo jehovasa, pe promesa de fidelidad vitalicia ha, opakuévo pe ceremonia, umi firma. Osẽvo Pierino sy, oikova'ekue avei che tia-gui upe momento-pe, omoĩ che jyva ári umi kuña Acción Católica-gua insignia.

Moakãha mbohapyha - Tekove pyahu

Opa rire pe vy'aguasu tupaópe, ojejapo refresco bar Grandazzi-pe oike vía Castellazzo-pe. Peteĩ beso ha ambue umi invitado ndive mbytépe roguereko peteĩ aperitivo pizza ha pastelería reheve. Peteĩ saludo ha beso especial umi suegro Olimpia ha Armando-pe ohova'ekue mamá ndive ogueraha haña pe maleta, upéi pya'e oho estación-pe ojararra haña pe tren 12.15-pe iluna de miel-pe guarã.

Mamá hasẽ hína kuri hesa osêvo. Roike pe kompartimétope. Pe estación ruvicha oikuaauka pe salida pe silbato reheve Giuse ha che roñembo'y aja pe ventánagui rojedespedi haña ipahaite. Oñepyrũ pe aventura ñande rekovépe.

Roñuahẽvo Florencia-pe roho hotel gotyo ohechaukáva kuñakarai Tilde, pe ipire hũvéva. Pe lujo entrada-pe oremomaitei música, upéi mayordomo oregueraha pe koty oĩvape tercer piso-pe. Oréve guarã opa mba'e ipyahu, jepe roke peteĩ tupa doble-pe.

Peteĩha ára rovisita pe táva, mokõiha roho Piazzale Michelangelo-pe ikatuhápe remomba'eguasú opa Florencia. Rojapo unos kuánto fóto: Giuse cámara ikatu ojararra ocho fóto morotĩ ha hũva peteĩ rollo de pelíkula reheve.

Mbohapyha árape osêvo Roma gotyo. Pe otél ningo imodestove pórke pe pláta oñeñongatúva sakrifísio rupive ha'eva'erã kuri sufisiénte. Ropyta un par de día rovisita haña umi irundy basílica Giuse ohechava'ekue Año

Santo-pe ha pe fuente Trevi-pe. Avei rojevy pe fuente Esedra-pe, pe pyhare herakuãitéva '53-pegua ho'árõ guare Signora Grazia tren guýpe.

Oguahẽma ára jaha haguã Sicilia-pe. Ipuku rire pe tren oãguahẽ Calabria-pe ha ipahápe ojehecha Sicilia Villa San Giovanni guive. Giuse o'saboriákuri umi momento: pe tren ojekargáva pe balsa-barco-pe, pe Madonnina yvate pe puerto de Messina ojeikehápe.

Tío Carmelo, sy ryvy, hembireko Gaetana ha itajýra Rosetta ha Antonietta ndive orera'arõkuri pe estación-pe.

Ha'ekuéra oreguerohory mokõi prínsipeicha. Ropyta mokõi ára rovisita Messina: reloj catedral rehegua ahechava'ekue che mitãme, Madonna di Montalto ha ambue plaza iporãitereíva.

Peteĩ defecto añoite oĩ upe ógape: cena jave umi tio ha primo oñemonde ha oguapy rangue mesa-pe he'i hikuái: "Jaha jaguata mar rembe'ýre". Giuse ha che rosẽ orenunsia roñeñandu peckish. 23 aravo rupi rojevy ógape ha pe tia oñepyrũ ococina. Peteĩ pyhare omoĩ umi karaguata ijyképe pe salsa-pe, ha katu pe ocontáva ha'e mborayhu, ndaha'etí jepokuaa.

Mbohapyha árape oremoirũ hikuái tren-pe mbovymi tesay reheve. Tío Micherillo oime kuri estación Terme Vigliatore-pe taxista ndive oguahẽ haguã Novara-pe. Zizi, tia Maricchia ha tia Peppina orera'arõkuri pe puévlope. Añetehápe ha'ete ku oãguahẽva umi príncipe Domodossola-gua.

Ambue árape roho Badiavecchia-pe rovisita haãgua che abuela paternal Concetta ha che ru tio, hermana ha hermano-kuérape. Pe plaza michĩvape che abuela tabaco tenda ndive, heta tapicha oikóva pe aldea-pe chekuaava'ekue che mitãme oñembyaty ha osapukái ambue tapichápe: "¡Concettina oãguahẽ iména ndive!".

Ohetũ, añuã, hova pytã. Ha'ete ku chéve ñuarã peteĩ sueño. Ohasáma cinco año exactamente asẽ hague pe tetãgui.

Mokõi ára rire oremoirũ taxista “Cauzi i Lupu” Taormina peve. Asajepyte oregueraha pe rrestaurántepe, upépe oñeservi oréve guante morotĩ reheve. Giuse ha che romaña ojuehe ro’e haña: “¿Roguerekótapa suficiente pirapire?”. Rovisita rire Taormina ha upéi Castelmola peteĩ ama guýpe, ka’aru gotyo roho jey Novara-pe, kane’õ ha katu rovy’a.

Ambue árape oñuahẽma ára ojevy haña Domodossola-pe. Umi compromiso peteĩ tekove pyahu rehegua ore ra’arõkuri.

Capítulo catorce - Ñande nido peteïha

Jepe ajapóma pe viaje Domodossola-pe '50 ha '53-pe, ha'ete ku asêva'ekue primera vez: aha hína peteï tekove pyahu gotyo peteï pareja ramo.

Rojupipa rire pe tren-pe pe balsa-barco-pe rojupi pe terraza-pe rohecha haġua pe Madonina puerto ha Sicilia-pegua mbeguekatúpe oñemomombyry.

Tesay reheve rojevy pe karrétape, roguapy umi banco yvyrágui ojejapóva ári. Upérõ ndaipóri litera.

Pyhare oġuahêvo roñepyrũ roke ore akã ojepysóva. Sapy'apy'a ropu'ã romaña haġua pe ventánagui. Umi estación iñimportátevape pe estación ruvicha oikuaauka hatã pe siuda réra. Nápoles-pe oïkuri "guaglioni" ovendéva pizza umi acera-pe. Astuto ohupyty raẽ hikuái pe pirapire umi viajero-gui, upéi pe tren oho ha opyta chupekuéra pirapire ha pizza reheve.

Mbeguekatúpe roñemoaġui Milángui. Pe tren Domodossola-pe añandu jey pe emoción a'experimentava'ekue primera vez 5 año mboyve: Lago Maggiore, umi montaña Ossola-pegua, umi techo ita rehegua. Ko vuéltape oñondive che ména Giuse ndive. Asaje rupi roġuahê ore destino-pe.

Giuse Armando sy ha itúva ore ra'arõ. Ha'ékuri peteï vy'aguasu: ikatúrire ojapo hikuái umi campana ipu.

Peteï almuerzo pya'e sy Olimpia ndive ha upéi ore guardería pyahúpe distrito Motta-pe opytu'u haġua. Pe ótro día añepyrũ jey che traváho pe fávrikape ha Giuse oho jey pe konstruksiónpe.

Che pensamiento oho che sýpe ndachepytyvõi haguére, ha katu che director espiritual Don Benetti chemokyre'ỹ añembo'e haġua, oasegura chéve heta tapicha ohayhuha chupe. Sapy'ánte Giuse ha che roho hógape

rokaru haḡua, ha ha'e ovy'a. Upe aja, peteĩ che ermána ojuhu peteĩ traváho okontribuívoo apoyoo pyahu pe famíliape.

Upe riremínte roikuaauka mamá, mamá Olimpia ha papá Armando-pe oikotaha chuguikuéra abuelo julio-pe.

Añepyrũma añandu incomodidad embarazo rehegua ha katu tembiapo ohenói. Upérõ umi mba'apohára noñangarekói ko'ágãicha. Giuse ohupyty ojuhu haguã tembiapo iporãvéva construcción okápe: fábrica michĩva ojapóva umi mba'e yvyrágui ha'eháicha tapón barril, tembiporu ojedesarrolla haguã madeja de lana ha avei "paungi" (topes de hilado de madera). Quinto mes-pe roñepyrũ rovisita umi tenda rohekávo peteĩ cochecito pe futuro nacido pyahúpe ḡuarã. Pe ipekue akóinte tuichave pe okẽ ojeikehágui ha rodesidi va'erã rova óga.

Upérõ ndaipóri organismo, reho reporandu ápe ha pépe. Providencia orejapo rojuhu haḡua peteĩ apartamento segundo piso-pe peteĩ óga vía Scapaccino-pe, hi'aguĩete pe taller de peluquero-gui.

Sapy'ami rire romohenda pe mudanza. Ndoorikovéima pe siuda sentrálpe, péro namombyryĩ avei, hi'aḡuivéva che travahohágui.

Pe alquiler mensual ha'e 8.000 lira, heta ore salario michĩmívape ḡuarã, ha katu pe apartamento oguerohory ha omimbi. Pe korapýpe ikatu avei roguereko peteĩ par de metro cuadrado yvy ikatuhápe añotỹ ka'avo ha yvoty hyakuã asýva, che pasión.

Peteĩ jey rorrecibi umi llave romopotĩ umi koty ha rombojagua umi ventána cortina porã reheve orekóva valances ha cortina de encaje cocina-pe. Oñemohu'ã rire pe mudanza, pe tekove osegi normal-icha. Che rye ojehechakuaave ohóvo. Peteĩ árape peteĩ che kompañero oporandu chéve araka'épa aime ógape permiso de maternidad-rã ha che aconseja aha haḡua ginecólogo rendápe. Upévare ajapo pe cita privado. Pe pohanohára haimete cheja'o aha'arõiterei haguére: "Ndikatúi remba'apo sexto jasy rire

ha reimema séptimo mes-pe: rearriesga”. Ambue árape amoguahẽ pe kuation oficina-pe ha pe empleado jepe he’i che ingenuoha.

Upe aja ambosako’i pe layette ajapóvo tejer umi suéter, kamisa, sapatu ha pañal ojejapóva sábana tujágui che sy ome’ẽva’ekue chéve.

Avei roho rojogua pe cochecito, ambosako’iva’ekue umi sábana che bordáva reheve umi color neutro-pe, ndaikuaáigui ha’épa peteĩ mitãkuimba’e térã peteĩ mitãkuña. Ipahápe, 2 de julio ka’aru, che y oñembyai ha ore maletakuéra oñembohyrupáma rupi rosẽ yvýre hospital-pe. Pe ginecólogo che examináva he’i Giuse-pe ikatuha oho hógape. Oñepyrû ramoite kuri parto ha ogueraha 20 aravo rupi. Ambue árape ohojey hospital de maternidad-pe che aha’arõ aja gueteri sala de parto-pe.

Peteĩ momento-pe heñói peteĩ mitãkuimba’e ha pe enfermera oho omombe’u pe mitã túvape, haimete oñeñandu hasy emoción-gui. Peteĩ aravo rire ikatu oñañuã ore memby peteĩha, hérava Armando ijavuéloicha. Mbovy aravo rire, oñemombe’u avei abuelo, tio ha primo-kuérape. Ha’ete ku ha’éva pe mitã peteĩha ko mundo tuichakue javeve.

Capítulo quince - Roaguyjeme'ẽ Nandejárape...

Umi enfermera oĩva sala de maternidad-pe ogueru che tupape ko criatura so'õ ha tuguy rehegua mbovymi hora heñói rire. Omoĩ hikuái che jyva ári. Ambue pe muñeca trapo rehegua zizì ojavova'ekue chéve ñuarã che mitãme.

Pe estancia hospital-pe upérõ ha'e peteĩ semana. Rojey mboyve ógape roho tupã tasyópe "purificación", jehovasa pa'igui.

Pe barrio-pe opa mba'e oĩma listo aha haña che rógape, ha katu che akã oñepyrũma ojere. Pe partera oproba che akãundu: 39. Che muñeca ha che ropytava'erã ambue mokõi ára. Ipahápe jueves 12, haimete okuera, rojey ógape. Domingo 15 Armando ojegueraha silla de rueda pyahúpe fuente de bautismo-pe itúva Giuseppe ndive, ñangirũ Mariuccia madrina ramo ha padrino Basilio, oratorio angirũ. Ndarekóikuri pe vy'a aime haguere pe evento-pe umi ansiano superstición-gui oreconseja haguere ropyta haña ógape. Añekontenta apreparávo peteĩ refresco michĩmi.

Pe tekove trío ramo idiferente ha katu ajapo porãiterei. Heta kamby areko, pe mitã okakuaa ohóvo ha araha chupe centro de guardería-pe káda semana ojejapo haña chequeo.

Ñambyasy, opakuévo dos mese aha jey amba'apo fábrica-pe. Upérõ ndaipóri va'ekue guardería. Umi abuela oñemoĩ kuri peteĩ ñe'ẽme oñangareko haña hese peteĩ semana káda uno.

Amba'apo jave turno de seis aravo jave, Giuse ovenda chupe oho mboyve omba'apo ha ogueraha chupe destino-pe. Pe inconsciente-pe ko mitã ohasa asy ha che hasẽ oñondive hendive.

Ñambyasy ndaikatúigui aheja che rembiapo. Mbeguekatúpe, jerovia reheve, rosegui pe viaje peteĩ trío-icha: umi tembi'u peteĩha, umi paso peteĩha ha'e mba'e hechapyrãva. Pe primer día jardín de infantes-pe Giuse

ipahápe ojuhu peteĩ tembiapo ojepagáva iporãvéva. Un par de años ha'e conserje escuela primaria-pe, upéi oñehenói municipio-pe oipyhy haguã cargo de conciliador.

Péva omoheñói oportunidad aheja haġua che rembiapo fábrica-pe ha añededika pe mitãme aha'arõ aja ame'ẽ chupe peteĩ hermano michĩva. Pe 17 de agosto de 1962, rovy'aiterei onase haguére ore memby mokõiha. Luciano ipire hũ ha iñakãrague morotĩ, Armando rovake. Peteĩ mombe'upy. Pe domingo 26-pe oñemongarai itúva Giuse ndive, iprima madrina Mariuccia ha ipadrino Antonio ndive, Giuse ryvy. Ko vuéltape avei apyta va'erã che rógape. Opa rire che permiso de maternidad, aheja che rembiapo añededika haġua umi mokõi che memby porãitépe.

Ára 1 de octubre ary 1962-pe, Armando oñepyrũ primer grado-pe, ijyva ári idelantal hovy ha ibolso mbo'ehaópe. Rokonfia mbovymi tesay reheve mbo'ehára Leopardi-pe.

Upe periodo-pe voi, intendente Domodossola-gua ohenói Giuse-pe ha oikuave'ê ichupe alojamiento mokõiha piso edificio tavaguasúpe, opytáva vacante ojejubila jave mensajero municipal. Mbovy ára rire romohenda pe mudanza. Ore roguereko opa umi comodidad centro-pe. Ka'aru, peteĩ jey oñemboty rire pe okẽ tuicháva, ore ha'e pe táva ruvicha. Ikatu kuri rohecha cómodamente umi manifestación balcón Intendente oficina-gui. Ore ventána guive rohecha peteĩ parte pe merkádogui orekóva peteĩ tradición orekóva heta siglo.

Upe aja Luciano ojapo hína kuri umi mba'e tenondegua: oiko chugui mascota umi mba'apoharakuéra municipio-pegua.

Asuplementa haġua Giuse salario ainventase peteĩ tembiapo. Añepyrũ amonde umi ventána, tupa ha almohada che amigokuérape ġuarã. Oñemosarambi ñe'ê ha upéicha oiko chehegui pe "kuñakarai cortina". Itiempo libre-pe, Giuse o'aprende ombosako'i haġua pe montaje de las líneas ha, aguyje Ñandejárape, ikatukuri rovy'a peteĩ vida cómodavévape.

Ára 1 jasyporundy ary 1968-pe, Luciano oñepyrũ avei mbo'ehao mbo'ehára Luisa Cerri ndive.

Py'a'e ohasa pe tiempo. Arahakúpe roho de vacaciones Italia jerére pe tenda de camping ndive. Sapy'ánte Sicilia peve, che távape.

Julio '73-pe ro'acampa hína kuri Val d'Aosta-pe ha añepyrũ areko umi primer síntoma de embarazo. Ára 16 jasyporundy ary 1974-pe, oñuahẽ hermana michĩ Daniela Armando-pe ñuarã, haimete dieciocho año orekóva, ha Luciano-pe ñuarã, orekóva doce año. Ha'e kuri periodo carnaval ha umi tapicha omañáva cinta rosa oíva Ayuntamiento rokême oimo'ã ha'eha peteĩ broma. Pa'i parroquial oreconseja rofesteha haña Bautismo Semana Santa pyhare, ore angirũ Gianna madrina ramo ha ore tio Benito padrino ramo.

Aparte de supersticiones, ko'áña che avei aparticipa pe evento-pe 13 de abril pyhare. Ambue árape oĩkuri cien invitado pe recepción-pe oratorio-pe.

Daniela okakuaapáma avei ha ko'áña ore tuja. Ore mbohapy memby ome'ẽ oréve 7 nieto: Stefano, Virginia, Greta, Lorenzo, Rebecca, Letizia ha Matteo.

Opa ohóvo pe tembiasakue. Pe 19 de septiembre de 2015 Giuse ha che rofesteha 60 año oñondive.

Roaguyjeme'ẽ Ñandejárape, Tupãsyype ha mayma ñanderayhúvape.

La Mazza Concetta Maglio, heñóiva'ekue táva Novara di Sicilia-pe, ára 18 jasyporundy ary 1936-pe.

Índice rehegua

1. Túva róga
2. Osẽ ko yvy ape ári
3. Ñembosarái yvyku'ípe
4. Aceite, tesa'yi ha tesa aña
5. Umi yryvu
6. Vossia cheperdona (Mbyjakuéra resape) .
7. Emilia rehegua
8. Umi golondrina oveve
9. Yvága rokẽ
10. Tusa porãite
11. Hova porcelana rehegua
12. Violetas rehegua
13. Tekove pyahu
14. Ñande nido ypykue
15. Roaguyjeme'ẽ Ñandejárape...

